

Alkmaars startsignaal

Toekomstvisie sport Alkmaar

Inhoudsopgave

1. Introductie	3
1.1 Inleiding	4
1.2 Achtergrond	5
1.3 Leeswijzer	6
2. Sport in Alkmaar in 2028: visie en strategische focus	7
2.1 Visie	7
2.2 Strategische focus	9
2.3 Segmenten en ambities	9
2.4 Sportregio Alkmaar	12
3. Van ambitie naar realisatie: maatregelen en actiepunten	14
3.1 Maatregelen en actiepunten per beleidsthema	14
3.2 Organisatie	28
3.3 Financiën	30
Bijlagen	
Bijlage 1. Bestudeerde nota's en rapporten	32
Bijlage 2. Sportbeleid in vijf benchmarkgemeenten	33
Bijlage 3. Gesprekspartners	34
Bijlage 4. Genodigden miniconferentie	35
Bijlage 5. Actiepunten en fasering	36

1. Introductie

Sport

is voor veel Alkmaarders een belangrijk deel van hun leven. Voor sommigen is het een manier om grenzen te verleggen en zichzelf te meten met collega-sporters. Voor anderen is sport vooral een prettige vorm van ontspanning. Daarnaast zijn er velen die wekelijks als toeschouwer of televisiekijker genieten van sportprestaties. Voormalig topzwemster en NOC*NSF-voorzitter Erica Terpstra verwoordde deze intrinsieke waarde van sport met de kernachtige uitspraak 'Sport is machtig om te doen, prachtig om naar te kijken'. Het belang van sport gaat echter verder dan de individuele sportbeleving. Sport heeft ook een bredere, maatschappelijke betekenis. Sport is in staat het leven van mensen merkbaar te veranderen en een samenleving te transformeren. 'Sport has the power to change the world. It has the power to inspire. It has the power to unite people in a way that little else does. Sport can awaken hope where there was previously only despair.' Met deze uitspraak onderstreepte de Zuid-Afrikaanse president Nelson Mandela op treffende en inspirerende wijze de enorme maatschappelijke kracht van sport.

Het college van B&W heeft SCIANDRI sportmanagement en Sport2B verzocht een inspirerend beleidskader te schrijven over de toekomst van sport in de regio Alkmaar. Dit beleidskader ligt nu aan u voor.

Ik wens u veel leesplezier,
Peter de Baat,
wethouder Sport

CHANGEINSPIREUNITE

1.1 INLEIDING

Het college van B&W van Alkmaar gelooft in de positieve waarde van sport voor individu en maatschappij. Het Alkmaarse Coalitieakkoord 2011 – 2014, “Een nieuwe lente, een nieuw geluid!” benoemt sport in het bijzonder als het thema waarop het college de koers wil verleggen en andere keuzes wil maken, om daarmee nieuwe impulsen te geven aan de sociale en economische ontwikkeling van Alkmaar. Het college ziet verdere ontwikkeling van Alkmaar als sportstad als één van haar prioriteiten. Met haar ambities om de kracht van sport nog beter te benutten bij de aanpak van maatschappelijke uitdagingen, haakt het college aan bij de missie van

SPORT HEEFT PRIORITEIT IN COALITIEAKKOORD

In het Coalitieakkoord zijn diverse sportieve doelstellingen geformuleerd. Enkele voorbeelden

- *Doelstelling* Budgettaire zet de coalitie in op verruiming van het gemeentelijk sportbudget, in overeenstemming met het niveau van vergelijkbare steden en steden die ook de ambitie hebben een sportstad te zijn.
- *Doelstelling* De bezuinigingen op sport gaan niet door. Zwembad De Hout blijft open en de jeugdsubsidies blijven op niveau. Een gezonde leefstijl door sport, spel en beweging wordt gestimuleerd. In dit kader worden sporttarieven niet verhoogd.
- *Doelstelling* Er moeten voldoende combinatie-functionarissen en vakleerkrachten zijn in het onderwijs om kinderen al jong tot sporten te bewegen, met als doel op die manier overgewicht en andere aandoeningen te voorkomen.
- *Doelstelling* Er wordt gewerkt aan een tijdelijke voorziening voor Triffis, vooruitlopend op definitieve vestiging in de Westrand.
- *Doelstelling* Er wordt medewerking verleend aan het realiseren van een multifunctioneel trainingscomplex in de Westrand en het ontwikkelen van sport en leisure in de Westrand.
- *Doelstelling* Sport wordt gebruikt voor citymarketing. Zo is in 2011 besloten dat Alkmaar zich kandideert als Sportstad van het jaar 2013.

Enkele van deze doelstellingen zijn inmiddels al geheel of gedeeltelijk gerealiseerd. het nationale Olympisch Plan 2028. Dit plan is erop gericht om met sport als instrument te werken aan

een beter Nederland op sociaal-maatschappelijk, economisch, ruimtelijk en welzijnsgebied.

Het college vertaalt haar overtuiging in ambities. Zij wil samen met alle betrokken partijen een significante kwaliteitsimpuls realiseren voor de lokale sport. Daarbij gaat het in de kern om twee zaken:

- 1 Sport levert een belangrijke bijdrage, met steeds meer bewegende Alkmaarders, aan maatschappelijke en economische ontwikkeling voor de toekomst van de stad en haar regio;
- 2 Een aantrekkelijk en goed doordacht sportaanbod realiseren waardoor de maatschappelijke kracht van sport optimaal wordt benut.

Daarbij legt het college de lat hoog. Zij wil de komende jaren werk maken van deze ambities en maakt hiervoor extra geld vrij. Tegelijk wenst zij maximaal maatschappelijk effect van deze gelden. Dat betekent dat de investeringen en uitgaven onderdeel moeten zijn van een doordachte en effectieve strategie.

Een strategie die haar basis vindt in een heldere en ambitieuze toekomstvisie, die aansluit bij de kracht en potentie van Alkmaars en haar ligging in de regio. Door vanuit de sport actief verbindingen te leggen met andere maatschappelijke en economische speerpunten én met omliggende gemeenten, kan maximaal gebruik worden gemaakt van de verbindende en inspirerende kracht van sport. Met het Coalitieakkoord als uitgangspunt presenteert het college in deze nota haar toekomstvisie, haar ambities en de stappen die zij de komende jaren

Sportpaleis Alkmaar

voorziet om deze toekomstvisie te realiseren. Een ambitieus traject waarbij zij graag iedereen betreft die sport een warm hart toedraagt¹. Dat geldt voor betrokkenen binnen Alkmaar én daarbuiten. Want ook onze omliggende gemeenten erkennen de kracht van sport en staan aan de vooravond van nieuwe plannen en ambities. Dat biedt aantrekkelijke kansen op een gezamenlijke aanpak, in de overtuiging dat juist in deze tijden slimme krachtenbundeling kansen biedt om vooruitgang te boeken. Wij hopen dat deze nota daarbij als inspiratie bron kan dienen. Doet u ook mee?

1.2 ACHTERGROND

Hoe staat de sport in Alkmaar er momenteel voor? De Alkmaarse sportwereld is de afgelopen jaren uitgebreid tegen het licht gehouden. Diverse onderzoeken hebben in beeld gebracht hoe de sport ervoor staat en welke wensen en ambities er bij verschillende partijen leven. Deze inzichten zijn vastgelegd in rapporten en nota's, die mede de basis vormen voor deze nota van het college².

De rode draad door alle onderzoeken is te verwoorden in de volgende conclusies. De lokale sport scoort volgens velen best goed, maar dat er voor een echte 'sportstad', waar sport de positie heeft die het college beoogt, nog wel een kwaliteitsslag nodig is³. Belangrijk is echter dat de uitgangspositie goed is. Er is bijvoorbeeld een breed aanbod aan kwalitatief goede sportaccommodaties. Zo worden meerdere specifieke talentprogramma's aangeboden als volleybal, rugby, softbal, zwemmen, trampolinespringen, voetbal voor meisjes en bij AZ voor de jongens, maar ook diverse sport- en beweegprogramma's voor jeugd en jongeren, ouderen, mensen met beperkingen, allochtone

meisjes en vrouwen, mensen uit lagere inkomensgroepen en mensen met (dreigend) overgewicht.

In grote lijnen mag Alkmaar dus best trots zijn op haar sportsector. **Maar de onderzoeken signaleren ook nadrukkelijk dat het de Alkmaarse sport aan drie belangrijke aspecten ontbreekt: samenhang, identiteit en visie.** Naast de vergroting ligt hier een duidelijke opgave.

De lokale sport is een prachtig eilandje waar vele partijen enthousiast en vol overtuiging hun ding doen, maar waar afstemming en samenwerking te wensen over laten. Daardoor blijven kansen liggen en wordt de gezamenlijke kracht van alle betrokken partijen niet ten volle benut. Dit geldt zowel lokaal als in regionaal verband. In lijn met deze constatering komt ook naar voren dat het binnen de Alkmaarse sport ontbreekt aan identiteit, een verbindende visie, gezamenlijke denklijnen, aan 'smoel'. Om in sporttermen te spreken: de spelers zijn goed in vorm en hebben potentie, maar de tactiek (slimheid), het samenspel ('de organisatie') en de focus (einddoel/resultaat) kunnen duidelijk beter.

Kortom, Alkmaar heeft behoefte aan een gezamenlijke visie en koers voor de gehele Alkmaarse sport. Ook is er behoefte aan een beter gecoördineerde en gestroomlijnde uitvoering van die gezamenlijke visie.

Deze nota vormt het antwoord op bovenstaande behoefte. Het college presenteert hierin haar visie op de toekomst⁴. Een visie die de spelers verbindt, inspireert en die ook focus aanbrengt en tot zinvolle keuzes leidt. Een visie die de hoge ambities van het college vertaalt in beleidskaders. Bovendien weerspiegelt de visie de wens van het college om

1. In de aanloop naar deze nota zijn met vertegenwoordigers van alle betrokken organisaties gesprekken gevoerd en in november 2011 zijn op een mini-conferentie aan alle betrokkenen de strategische keuzes voorgelegd.
2. Bijlage 1 bevat een overzicht van eerder verschenen onderzoeken over de Alkmaarse sport.
3. Een vergelijking op hoofdlijnen van het Alkmaarse sportbeleid met dat van enkele erkende 'sportgemeenten' bevestigt dit beeld. De uitkomsten van deze quick scan zijn opgenomen in bijlage 2.
4. Deze visie is mede gebaseerd op inzichten uit eerdere onderzoeken en diverse bijeenkomsten en gesprekken met externe deskundigen. Bijlage 3 en 4 bevatten overzichten van de gesprekspartners en de genodigden bij een speciaal georganiseerde mini-conferentie

in en rond de sport te komen tot meer regionale samenwerking en om de economische kracht van sport beter te benutten. Zij onderstreept deze ambitie met het lanceren van de term *Sportregio Alkmaar*. Hierover later meer.

1.3 LEESWIJZER

Het college geeft sport een prominente plaats in haar beleid. Zij kiest nadrukkelijk voor een vernieuwende, ambitieuze visie op de Alkmaarse sport: Alkmaars Startsignaal.

Hoofddoel van de nota is u deelgenoot te maken van de toekomstvisie van het college en de strategische focus en ambities die daaruit volgen. Deze inzichten treft u aan in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 vertalen we de focus en ambities in concrete maatregelen en actiepunten voor de korte en middellange termijn. Daarmee biedt deze nota de beleidskaders voor doorontwikkeling van sport in Alkmaar.

LED-verlicht handbal Koedijk

2. Sport in Alkmaar in 2028: visie en strategische focus

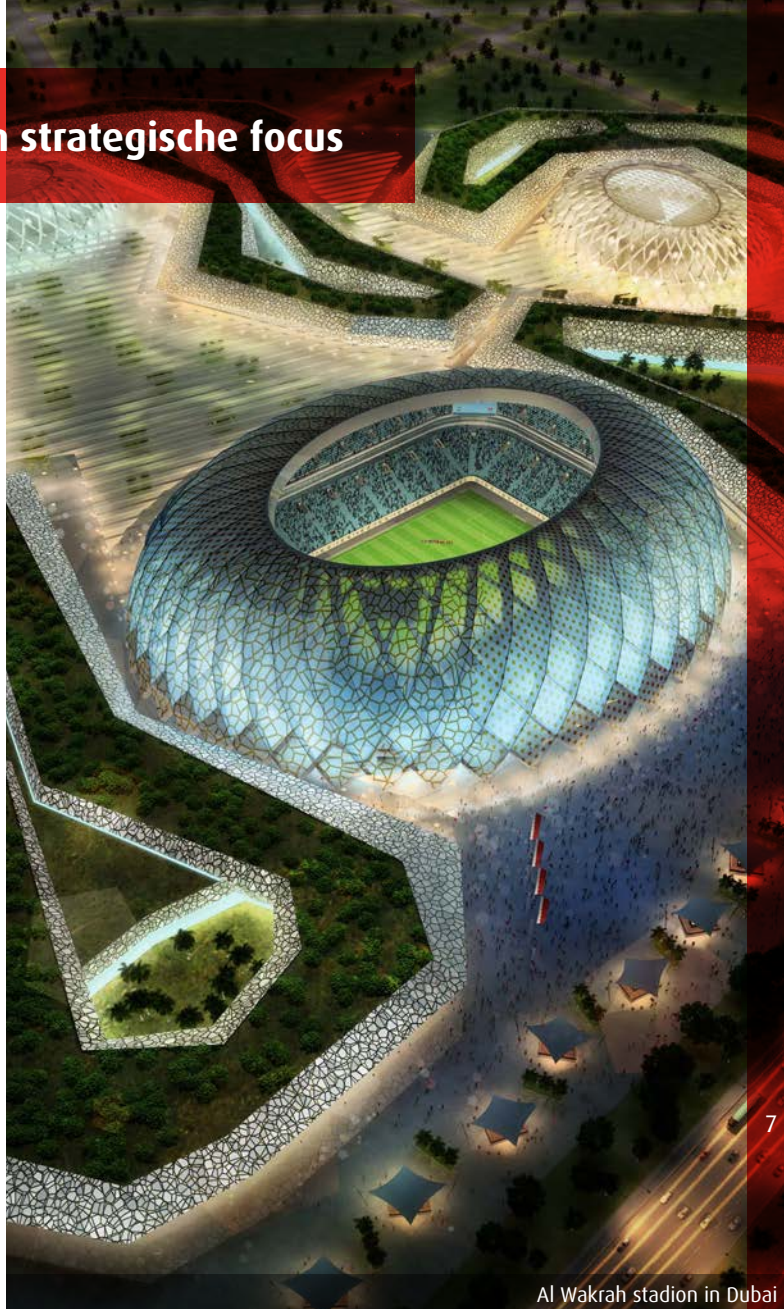
In dit hoofdstuk staat de toekomst van de Alkmaarse sport centraal. Het college refereert hierbij aan het jaar 2028, het jaar dat symbool staat voor de toekomst van de Nederlandse sport en de hoge ambities die horen bij een Olympische kandidatuur. Deze nota gaat echter over de toekomst in brede zin, van de dag van morgen tot het volgend decennium. Of zelfs nog verder.

Liever dan te wachten op wat komen gaat, kiest het college er voor te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen en waar mogelijk hieraan zelf richting te geven. Een dergelijke pro-actieve houding begint met een heldere visie op de toekomst. Welke kant moet het op met de Alkmaarse sport? Waar vindt de Alkmaarse sport de komende jaren haar energie en inspiratie? Als stip aan de horizon presenteert het college in dit hoofdstuk, in tekst en beelden, haar visie op de Alkmaarse sport in 2028.

2.1 VISIE

Het college ziet sport in de toekomst een prominente rol innemen in de lokale- en regionale samenleving. Zij gelooft in de kracht van *sport als doel* in de vorm van plezier, ontspanning en (top)prestaties. Maar ook in de kracht van *sport als middel*, als instrument voor het realiseren van maatschappelijke en economische ontwikkelingen in Alkmaar en de regio. Met name in deze tweede kracht van sport (middel) liggen mogelijkheden om sport in een veel breder verband een krachtig instrument te laten zijn. Bijvoorbeeld door verbindingen te leggen met het onderwijs, de uitvoering van de WMO, de aanstaande Wet Werken naar Vermogen (WWNV) en de economische ontwikkeling.

Om deze intrinsieke én instrumentele waarde van sport maximaal te benutten, voorziet het college een lokale sport die prominent en inspirerend aanwezig is in de Alkmaarse samenleving. Immers, zien sporten doet sporten! Aantrekkelijke faciliteiten die aansluiten bij de behoefte van (potentiële) sporters nodigen uit om gebruikt te worden. Vitale verenigingen introduceren nieuwe sport- en spelvormen, toegesneden op diverse doelgroepen. In het Alkmaar van de toekomst is sporten vanzelfsprekend, vormt de sportcultuur een intrinsiek onderdeel van de lokale identiteit en wordt sport gezien als een aansprekend onderdeel van citymarketing en lokale- en regionale samenwerking. Hoe ziet die toekomstige Alkmaarse sport er dan uit? Het college heeft haar visie uitgewerkt in een samenhangend model. Dit model symboliseert de vernieuwde visie op het gemeentelijk sportbeleid, dat uit vijf beleidssegmenten bestaat: topsport,

Al Wakrah stadion in Dubai

prestatiesport, talentontwikkeling, breedtesport en recreatiesport. De eerste drie leggen het accent bij sportieve resultaten, de laatste twee bij gezondheid, sociale activering en bewegen.

Korte toelichting bij het model

- **Topsport:** sportbeoefening op internationaal niveau, bijvoorbeeld via deelname aan internationale competities of het leveren van internationals.
- **Prestatiesport:** sportbeoefening op bovengemiddeld tot hoog nationaal niveau, met nadrukkelijke focus op presteren en met significante tijdsbesteding.
- **Talentontwikkeling:** sportbeoefening gericht persoonlijke verbetering, met het oog op een toekomstige topsport- of prestatiesportcarrière.
- **Breedtesport:** sportbeoefening in georganiseerd verband, gericht op ontspanning, activering, gezondheid en bewegen.
- **Recreatiesport:** ongeorganiseerde sportbeoefening, gericht op ontspanning, activering, gezondheid en bewegen.

Het AFAS stadion van AZ

Net als binnen haar huidige sportbeleid verdeelt het college ook in de toekomst haar aandacht en middelen over deze vijf beleidssegmenten.

De toekomstige verdeling tussen de segmenten zal echter nadrukkelijk anders zijn. Dat heeft te maken met twee aspecten die ten grondslag liggen aan de toekomstvisie van het college.

In de eerste plaats signaleert het college enkele algemene trends die van invloed zijn op de toekomstige Alkmaarse sportwereld. Een belangrijke ontwikkeling betreft de structurele terugloop van de georganiseerde sport. Terwijl de sportparticipatie in ons land toeneemt, daalt het aandeel van het aantal mensen dat binnen een vereniging sport. Steeds meer mensen kiezen voor individuele sportbeoefening. Hierover later meer. Daarnaast krijgt Alkmaar de komende decennia – net als vrijwel alle gemeenten – te maken met een toenemende vergrijzing. Een verouderende bevolking brengt toenemende zorgkosten met zich mee. De ervaring wijst uit dat regelmatige lichamelijke activiteit de zorgkosten kan beperken. Dit vereist wel een op ouderen gericht, laagdrempelig sportaanbod. Bovendien constateert het college een landelijke ontwikkeling dat de sportwereld voor haar bestaan in toenemende mate afhankelijk zal zijn van andere dan de traditionele geldstromen. Meer dan in het verleden zal sport middels een klantgericht aanbod aan consumenten, bedrijven of overheden financiële middelen moeten genereren. Dit vereist van sportorganisaties een pro-actieve, op samenwerking gerichte opstelling, waarbij het vinden en benutten van kansen centraal staat.

In de tweede plaats heeft het college de overtuiging dat het maximaal benutten van de kracht van sport focus vereist. Focus op die segmenten van de sportmarkt waar veel potentie ligt, waar de sport goede kansen heeft om op relatief korte termijn de verbindende en inspirerende rol te gaan vervullen

die het college graag ziet. Door in te zetten op sterke punten van de Alkmaarse sport en zichtbare en aansprekende successen te boeken, wordt ook de communicatieve kracht van sport optimaal benut. Wanneer de succesprojecten als inspiratie dienen voor nieuwe initiatieven, is het sportieve vliegwiel in gang gezet en bevestigt Alkmaar haar positie als sportieve, gezonde en inspirerende gemeente.

2.2 STRATEGISCHE FOCUS

Welke segmenten bieden Alkmaar de beste kansen? Vanuit de twee genoemde overwegingen kiest het college voor een focus op twee segmenten met veel potentie, te weten:

- Talentontwikkeling
- Recreatiesport

In deze segmenten komen alle bovengenoemde argumenten terug. Eerst en vooral zijn het segmenten voor de toekomst, waarin de ontwikkeling van jong talent gepaard gaat met inspelen op het groeisegment van de sportrecreatie. Het zijn segmenten waarin sport eenvoudig verbanden legt met andere sectoren (onderwijs, bedrijfsleven). Er is aandacht voor de toenemende behoefte aan ruimte voor individuele sportbeoefening door jong en oud. Bovendien zijn het segmenten van de sport waarop Alkmaar kan excelleren. Segmenten waarmee de Alkmaarse sport toonaangevend en inspirerend kan zijn en zichzelf (en regio Alkmaar) op de kaart kan zetten. Lokaal, maar ook landelijk.

Het college legt in haar visie dan ook de strategische focus op het verder ontwikkelen van deze twee segmenten. Dat betekent niet dat het college afstand doet van de andere drie segmenten. Integendeel. Ook deze segmenten vormen belangrijke bouwstenen van het sportbeleid en kunnen blijvend rekenen op ondersteuning, maar het college is helder in haar lijn: zij zal haar aandacht en (extra) middelen vooral inzetten op bovengenoemde twee segmenten.

2.3 SEGMENTEN EN AMBITIES

Het college heeft haar integrale toekomstvisie voor sport waar mogelijk doorvertaald naar de verschillende segmenten van de sportmarkt. In dit hoofdstuk komen deze één voor één aan de orde. Zij daagt u als lezer uit, wel steeds de onderlinge dwarsverbanden tussen de segmenten te blijven zien.

2.3.1 Talentontwikkeling: sportregio Alkmaar als dé opleidingslocatie van de Randstadmetropool.

Sportregio Alkmaar heeft de potentie om zich te ontwikkelen tot één van de toplocaties in ons land waar het gaat om talentontwikkeling. Met Alkmaar als grootste gemeente in de kop van Noord-Holland beschikt *Sportregio Alkmaar* op diverse terreinen over een bovengemiddeld voorzieningenniveau. Dat geldt bijvoorbeeld voor het winkelaanbod en voor voorzieningen op het gebied van cultuur en gezondheidszorg. Ook als het gaat om voorzieningen voor sporttalenten heeft *Sportregio Alkmaar* een aansprekend aanbod, dat bestaat uit een combinatie van sport- en onderwijsvoorzieningen. Diverse sportorganisaties kennen al structurele talentprogramma's. AZ is hiervan het meest aansprekende voorbeeld. Ook enkele onderwijsinstellingen, zoals bijvoorbeeld het Willem Blaeu College, hebben een speciaal aanbod dat jonge talenten in staat stelt hun sport- en onderwijsactiviteiten optimaal te combineren. *Sportregio Alkmaar* beschikt inmiddels al voor zeven sporten over bovenregionale talentprogramma's⁵, waarbij in de meeste gevallen ook de Nationale Sportbond betrokken is.

Sportregio Alkmaar timmert met haar talentontwikkeling dus al flink aan de weg. Er ligt in Alkmaar en de regio een uitstekende basis. Tegelijk is er nog volop groeipotentie: meer sporten, betere voorzieningen, betere programma's en betere talenten. *Sportregio Alkmaar* kan en wil de lat hoog leggen. De ambitie is om over zes jaar structureel te behoren tot de beste vijf regio's van Nederland op het gebied van talentontwikkeling. *Sportregio Alkmaar* wil zich voor circa tien sporten ontwikkelen tot dé opleidingslocatie van de Randstadmetropool! Dat zijn in redelijkheid de sporten waarvoor nu reeds talentencentra bestaan (volleybal, rugby, softbal, zwemmen, trampolinespringen, voetbal

5. Vier RTC's (Regionale Training Centra) zijn verbonden aan een onderwijsinstelling (volleybal, rugby, softbal en vrouwenvoetbal) en twee RTC's zijn verbonden aan een vereniging (zwemmen en trampolinespringen). Daarnaast heeft ook AZ een specifiek talentontwikkelingsprogramma (voetbal).

voor meisjes en bij AZ voor jongens). Naar aanleiding van de vaststelling van deze notitie zal het college dit in verder overleg aanvullen.

Om deze ambitie te realiseren voorziet het college een sport overschrijdende concentratie van excellente voorzieningen en toonaangevende programma's rond de Westrand en de professionele begeleidingstaf van AZ. Deze clustering stimuleert de ontwikkeling en uitwisseling van kennis en geeft de talentontwikkeling 'smoel'. *Sportregio Alkmaar* is voor veel toekomstige sporttalenten een logische keuze. Ook sportbonden willen graag in *Sportregio Alkmaar* hun talentopleidingen onderbrengen. Sport, onderwijs, overheid, bedrijfsleven en (sportmedische) gezondheidszorg in *Sportregio Alkmaar* zetten samen de schouders onder deze ambitie.

2.3.2 Recreatiesport: *Sportregio Alkmaar als hét sportrecreatiegebied van de randstadmetropool*

Als het gaat om recreatiesport heeft *Sportregio Alkmaar* de potentie om tot de beste regio's van Nederland te behoren. *Sportregio Alkmaar* heeft een sterke uitgangspositie. Omringd door een prachtig natuurgebied en met de kust op geringe afstand vormt het gebied een ideale omgeving voor de sportieve recreant of de recreatieve sporter. Recreatiesporten als wandelen, hardlopen, fietsen en schaatsen zitten in het DNA van de regio Alkmaar. Ook hier geldt dus: de basis is uitstekend, maar het kan veel beter.

De recreatiesport is een groeimarkt. Het belang van voldoende beweging wordt steeds breder onderkend, terwijl tegelijkertijd steeds minder mensen in georganiseerd verband willen sporten. Een aantrekkelijk aanbod van sportief recreatieve voorzieningen is cruciaal om de vergrijzende bevolking van de regio fit te houden. Dat levert enorme sociaal-maatschappelijke baten op,

■ Recreatieve sporters gaan hun eigen weg. Wielrenners en toerfietsers, hardlopers en Nordic Walkers, schaatser en skeelers. Zij creëren steeds opnieuw hun eigen ideale sportbeleving door te sporten waar en wanneer ze dat zelf willen. Met materiaal dat ze zelf aanschaffen. De recreatiesporter wenst kwaliteit en is bereid daarvoor te betalen. Ook dat biedt aantrekkelijke kansen. Wie de kritische sportconsument bedient met een aansprekend aanbod kan rekenen op ruime belangstelling en een aantrekkelijke economische impuls.

bijvoorbeeld door het beperken van de behoefte aan medische zorg en het stijgen van de levensverwachting. Bovendien kan de recreatiesport vooral voor nieuwkomers het voorportaal zijn voor een lidmaatschap van een vereniging.

Ook het lokale bedrijfsleven profiteert van de recreatiesport. Naast de eigen inwoners komen jaarlijks duizenden bezoekers naar *Sportregio Alkmaar* om hier recreatief te sporten of sportief te recreëren. Zeker de kustlocaties zorgen voor een omvangrijke stroom van nationale en internationale toeristen, die graag te voet of per fiets het achterland verkennen. Zij mengen zich dan onder de vele hardlopers, wandelaars en wielrenners van elders in de Randstad die het gebied hebben gekozen voor hun sportbeleving.

Lokale bedrijven die zich richten op de sport-, recreatie- en toeristische markt zijn dankzij *Sportregio Alkmaar* verzekerd van een structurele economische impuls.

Het college erkent de potentiële kracht van de recreatiesport en focust haar inzet op het versterken van dit segment. En ook hier legt zij de lat hoog. Over zes jaar wordt *Sportregio Alkmaar* landelijk

erkend als hét sportrecreatiegebied van de Randstadmetropool, een aansprekend alternatief voor de Veluwe, Drenthe, of Zuid-Limburg!

Recreatiesporters op zoek naar een aantrekkelijke omgeving kunnen nauwelijks om de *Sportregio Alkmaar* heen. Naast de prachtige omgeving zit 'm dat vooral in het brede aanbod aan hoogwaardige, klantgerichte voorzieningen dat de

sportieve recreant een unieke sportbeleving biedt. Het college ziet kansen om de sportieve zone aan de Westrand een centrale rol te geven in het faciliteren van sportieve toeristen. Uitstekende bereikbaarheid, ruime parkeergelegenheid, goede

paden richting kust en achterland en een breed aanbod aan doelgroepgerichte dienstverlening maken dit gebied tot een ideale uitvalsbasis. Van speciaal op recreatiesporters toegesneden kleed- en horecavoorzieningen bij de parkeerplaatsen tot aansprekende applicaties voor smartphones met routinformatie en lokale wetenswaardigheden en van de speciaal beveiligde en verlichte skeelerpaden tot de aantrekkelijke evenementen die speciaal voor de sportrecreant in de regio worden georganiseerd. Sportief recreëren in *Sportregio Alkmaar*, dat moet je gewoon een keer gedaan hebben! En nog een keer!

Met de focus op recreatiesport kiest het college impliciet voor het ondersteunen van sporten als wandelen, fietsen, hardlopen, skeeleren, et cetera. In samenspraak met de verenigingen in deze sporttakken en het lokale- en regionale bedrijfsleven, wil zij invulling geven aan haar visie om *Sportregio Alkmaar* te positioneren als een unieke locatie. Eén van de uitdagingen daarbij is om juist de lastig te bereiken doelgroep van (potentiële) individuele sporters te bereiken en hen te verleiden met een excellent aanbod. Dat vereist vernieuwende ideeën en concepten. Het college gaat die uitdaging graag samen met u aan!

2.3.3 Topsport en prestatiesport: profiteren van talenten.

Naast de twee focussegmenten kunnen de drie andere segmenten uiteraard blijven rekenen op aandacht en ondersteuning vanuit de gemeente. Nog meer dan in het verleden zal daarbij echter kritisch worden gekeken naar het rendement van deze gemeentelijke bijdrage.

Waar het gaat om topsport is het college in haar visie ambitieus, maar ook realistisch. Uitgaande van de eerder genoemde definitie van topsport, dus met een internationale dimensie, moet worden geconcludeerd dat het topsportaanbod in *Alkmaar* bescheiden is. Liever dan zichzelf te benoemen tot de zoveelste topsportgemeente, kiest het college er daarom voor (*Sportregio*) *Alkmaar* te profileren op de twee eerder genoemde thema's Talentontwikkeling en Recreatiesport.

Zowel voor topsport als prestatiesport heeft het

college de ambitie om de komende jaren te komen tot versterking en verbreding van het aanbod. De belangrijkste impuls daarvoor komt uit het meeliften op ontwikkelingen en inspanningen, die samenhangen met de impuls die het college voorziet voor talentontwikkeling. Kort en goed gaat het daarbij om de toestroom van meer talenten en de realisatie van betere voorzieningen. Dit zal leiden tot meer clubs en atleten die presteren op hoger nationaal niveau (prestatiesport) en van daaruit meer prestaties op internationaal niveau (topsport). Met andere woorden, de structurele toestroom van talentvolle sporters biedt kansen om de lokale top- en prestatiesport te versterken. Op deze ontwikkeling zal de gemeente in de toekomst geen rechtstreekse invloed (kunnen) hebben.

Daarom formuleren wij hier geen gespecificeerde doelstelling. Wel verwijzen wij in dit kader naar de beleidsthema's, maatregelen en actiepunten die in hoofdstuk drie worden uitgewerkt, met speciale verwijzing naar accommodaties, onderwijs, Olympisch plan en maatschappelijke impact.

Dat kan via talententeams, al dan niet verbonden aan opleidingsinstellingen, die op hoog niveau deelnemen aan reguliere competities, maar ook door het onderbrengen van regionale of nationale talenten bij top- en prestatieteams in *Alkmaar*. Deze top- en prestatiesport kunnen daarnaast profiteren van de hoogwaardige faciliteiten, programma's en kennis die door sportclubs, bonden, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven voor de Alkmaarse talenten worden ontwikkeld.

2.3.4 Breedtesport: focus op maatschappelijke impact.

Het college ziet in haar toekomstvisie een *Alkmaar* dat vibreert van de sportieve energie. Een *Alkmaar* waar intensief wordt gesport en bewogen. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor de breedtesport. Samen met de recreatiesport vormt de breedtesport de sleutel tot het verhogen van de sportparticipatie in de regio en daarmee het realiseren van een beter *Alkmaar*. In het licht van specificatie van acties en doelstellingen binnen dit segment, verwijzen wij eveneens naar hoofdstuk drie, waarin de verschillende acties (uitwerking) in specifieke doelstellingen worden uitgewerkt.

Zo komt binnen het beleidsthema maatschappelijke impact, het werken aan en streven naar, vitale verenigingen nadrukkelijk aan de orde.

Eén van de belangrijke rollen voor deze vitale verenigingen, ligt op het vlak van de (volks) gezondheid. Sportende volwassenen en kinderen boeken betere schoolresultaten, gaan fitter naar hun werk, hebben minder overgewicht, hoeven minder een beroep te doen op ziektekostenverzekeringen, enzovoort. Mensen worden bovendien ouder, en fittere ouderen doen minder beroep op de zorg.

Naast genoemde segmenten en instanties moeten hier verbindingen gelegd worden met onder andere GGD en onderwijs. Het draait hierbij om het voorkomen van situaties waarin burgers een beroep (moeten) doen op compenserende voorzieningen, zoals bijvoorbeeld de WMO.

Het college ziet vitale sportverenigingen waar een gezonde- en plezierige sportbeleving centraal staat maar die daarnaast hun maatschappelijke rol erkennen en actief invullen. Sportverenigingen die innovatieve sport- en spelvormen aanbieden, gericht op bestaande én nieuwe doelgroepen. Verenigingen die verbanden weten te leggen tussen sport, onderwijs en economie, tussen jong en oud, rijk en arm, autochtoon en allochtoon.

Verenigingen die zo een actieve bijdrage leveren aan een beter Alkmaar én hun eigen overlevingskansen, kunnen rekenen op ondersteuning vanuit de gemeente. Om de gewenste vernieuwing en samenwerking te stimuleren, voorziet het college een modernisering van de organisatie van de lokale sport.

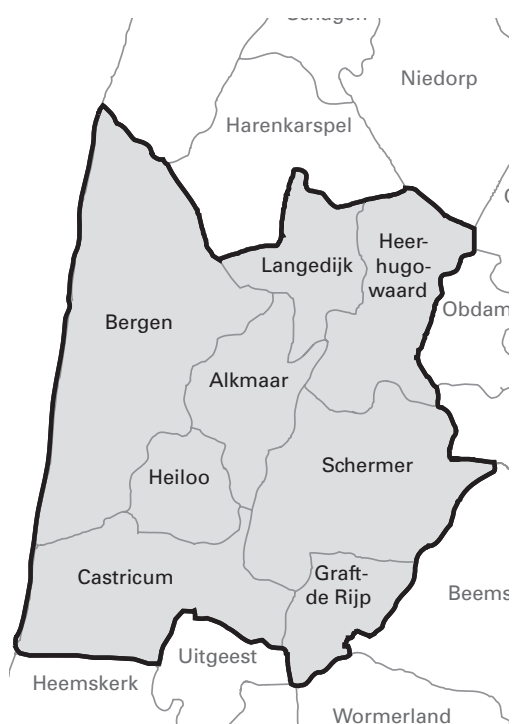
2.4 Sportregio Alkmaar

In de voorgaande paragrafen bent u al een aantal keren het begrip *Sportregio Alkmaar* tegengekomen. Met dit begrip geeft het college invulling aan haar streven om haar sportieve visie, focus en ambities waar mogelijk in regionaal verband vorm te geven. Los van de autonome wens tot meer samenwerking, bevat het sportbeleid aanknopingspunten voor een gezamenlijke aanpak, zo is gebleken in overleg met de regio-gemeenten

De focus op recreatiesport onderstreept de sterk regionale dimensie van het Alkmaarse sportbeleid. Het aansprekende aanbod aan kust- en recreatiegebieden, wandel- en fietspaden strekt zich immers uit tot ver buiten de Alkmaarse gemeente- grenzen. De gemeenten in de regio zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor dit aanbod, en profiteren ook gezamenlijk van de economische impuls door het (inter)nationale toerisme. Om deze economische krachtbron van de regio verder te versterken, is een gezamenlijke aanpak én een gezamenlijke marketingstrategie nodig.

Deze noodzaak wordt door de betrokken regiogemeenten al onderkend en zal de komende jaren nader moeten worden ingevuld, in samenwerking met marktpartijen en relevante organisaties, zoals de Leisureboard.

■ Gehandicaptensport is een onderdeel in elk segment van de sport in *Sportregio Alkmaar*, en dus ook van het regionale sportbeleid. Het beleid is en blijft vooral gericht op het vergroten van de toegankelijkheid van sport voor gehandicapten. Dit vertaalt zich ook naar de beide focussegmenten van het toekomstig sportbeleid. Het streven om alle sportvoorzieningen in de regio toegankelijk te maken voor sporters met een beperking, geldt ook voor de sportrecreatieve buitenvoorzieningen waar met innovatieve aanpassingen een uniek en vraaggericht aanbod kan worden gecreëerd. Hierbij geldt opnieuw: durf te dromen, leg de lat hoog en presenteer aansprekende vernieuwingen.

topsportcarrière en de recreatiesporters zijn per definitie 'goed op weg'.

In dit hoofdstuk heeft het college haar toekomstvisie voor de Alkmaarse sport geschetst en aangegeven tot welke strategische focus en ambities dit leidt. In het volgende hoofdstuk vertaalt zij deze focus en ambities naar concrete maatregelen en actiepunten.

Ook op de andere segmenten van het sportbeleid ziet het college in de toekomst meer regionale afstemming en samenwerking. Bijvoorbeeld waar het de ontwikkeling en exploitatie van sportaccommodaties betreft. Ook voor sportverenigingen in top-, prestatie- of breedtesport biedt regionale samenwerking kansen om te komen tot krachtige en vitale organisaties.

Het college heeft bovendien gekozen voor het motto '*Sportregio Alkmaar: goed op weg*'. Deze uitdrukking geeft in meerdere opzichten treffend de visie van het college over *Sportregio Alkmaar* weer. In de eerste plaats benadrukt zij dat er sprake is van een transitie, een ontwikkeling, die nog volop in beweging is. In de tweede plaats geeft 'goed op weg' uitstekend de essentie van de strategische focus weer.

Alkmaarse talenten zijn 'goed op weg' naar hun

3. Van ambitie naar realisatie: maatregelen en actiepunten strategische focus

In dit hoofdstuk presenteert het college de concrete maatregelen en actiepunten die zij voor ogen heeft. Daarbij gaat het primair om maatregelen en actiepunten die bijdragen aan het realiseren van de in de visie beschreven focus, ambities en veranderingen. Welke stappen moeten worden gezet om de beoogde transformatie tot stand te brengen? De nadruk in deze inspiratie- en ambitienota ligt dus op nieuwe, toekomstgerichte maatregelen en acties, die bepalend zijn voor de gekozen koerswijziging. Bestaande maatregelen, zoals bijvoorbeeld het Nationale Actieplan Sport en Beweging, de combinatie-functionarissen en andere huidige subsidie-maatregelen, zijn buiten deze nota gelaten. Dat betekent niet per sé dat zij komen te vervallen.

Bij het opstellen van de nieuwe begroting zullen alle bestaande maatregelen kritisch tegen het licht worden gehouden om vast te stellen in welke mate zij bijdragen aan het realiseren van de nieuwe beleidsfocus en -ambities.

Voor sommige maatregelen zal dit inhouden dat zij volledig overeind blijven. Andere maatregelen zullen mogelijk sneuvelen. Een deel zal worden bijgebogen om maximaal aan te sluiten bij de nieuwe beleidsambities.

Het college heeft er voor gekozen de voorziene maatregelen en actiepunten niet per segment te presenteren, maar deze te clusteren rond een aantal actuele en richtinggevende beleidsthema's, te weten:

- Evenementen
- Accommodaties

- Onderwijs
- Innovatie
- Olympisch Plan
- Economische impact
- Maatschappelijke impact

Aan de hand van deze concrete thema's wordt duidelijk zichtbaar, hoe visie en ambitie een concrete vertaling krijgen naar doelgerichte- en elkaar versterkende maatregelen en actiepunten. Onderstaande tabel geeft weer op welke punten de samenhang tussen de thema's en segmenten het sterkst is.

3.1 MAATREGELEN EN ACTIEPUNTEN PER BELEIDSTHEMA

In deze paragraaf worden de genoemde beleidsthema's één voor één besproken. Bij elk thema worden de voorziene maatregelen en actiepunten benoemd en wordt een indicatie gegeven van financiële consequenties (van klein tot groot) en de planning.

	Talentontwikkeling		Recreatiesport		Topsport		Prestatiesport		Breedtesport	
Evenementen	X		X		X				X	
Accommodaties	X		X		X		X		X	
Onderwijs	X				X				X	
Innovatie	X				X					
Olympisch Plan 2028			X		X				X	
Economische impact			X		X					
Maatschappelijke impact			X						X	

3.1.1 Evenementen

De toekomstige *Sportregio Alkmaar* vibreert van de sportieve activiteiten. Daarbij is een prominente rol weggelegd voor grote en kleine sportevenementen. Evenementen vormen een zichtbaar onderdeel van het sportaanbod en hebben daarmee een belangrijke communicatieve nevenfunctie.

Het behoeft nauwelijks betoog dat *Sportregio Alkmaar* in de toekomst een uitgebreidere evenementenkalender kent. Een kalender met meerdere grote en kleine sportevenementen, die aansluiten bij de uitgangspunten van het sportbeleid. Het college heeft daarom voor zichzelf de volgende doelstellingen geformuleerd:

- *Talentontwikkeling* Het in de regio organiseren van minimaal één significant (jeugd)evenement per jaar. Dit moet een toernooi zijn, niet louter een wedstrijd, op het niveau van NK, EK of WK, bij voorkeur in één van de (7) RTC-sporten;
- *Recreatiesport* Het in de regio organiseren van minimaal vier evenementen per jaar, goed verdeeld over de jaargetijden, de regio en over de in de regio te ontwikkelen recreatiesporten (wandelen, fietsen, hardlopen, skeeleren of combinaties daarvan);
- *Citymarketing* Hoewel Alkmaar nadrukkelijk kiest voor een profilering op het gebied van talentontwikkeling en recreatiesport, en dus minder voor eenmalige evenementen met een hoge publiciteitswaarde, is het wel gewenst om incidenteel een nadrukkelijk op citymarketing (publiciteit, identiteit) gericht (top) sportevenement te organiseren. Deze wens sluit aan bij de doelstelling uit het coalitieakkoord 2011-2014, waarin het college uitspreekt sport voor citymarketing te willen gebruiken. Het college hanteert een richtlijn van minimaal eens in de twee jaar;
- *Gehandicaptensport* Het college kiest er voor om in principe geen aparte evenementen voor gehandicapten te organiseren. Zij streeft er naar om zoveel als mogelijk 'integrale' evenementen te verwerven of te organiseren. Dat wil zeggen dat aan de reguliere evenementen waar mogelijk een G-klasse wordt toegevoegd, bijvoorbeeld door een jeugd-EK volleybal te combineren met een EK zitvolleybal. Het college streeft er naar dat – al dan niet als onderdeel

van een regulier evenement - per jaar minimaal twee G-recreatiesportevenementen worden georganiseerd. voor topsportevenementen (talentsporten) is het streven éénmaal in de twee jaar – al dan niet als onderdeel van een regulier evenement - een G-evenement te organiseren.

Vanuit de visie van het college zijn rond dit thema een aantal aanvullende, richtinggevendende gedachten geformuleerd, te weten:

- Het college streeft naar maximale zichtbaarheid van sportevenementen. Zij ziet daarbij graag de Alkmaarse binnenstad als aansprekende evenementenlocatie. Zo kan het Waagplein dienst doen als start- of finish locatie en het Canadaplein kan dienen als publieksplein voor bruisende sportevenementen. Op deze manier worden meerdere Alkmaarse speerpunten (binnenstad, cultuur, sport) met elkaar in verbinding gebracht en wordt de economische en maatschappelijke impact van sportevenementen maximaal gestimuleerd;
- Het college ziet voor *Sportregio Alkmaar* een actieve rol weggelegd in een eventuele Olympische kandidatuur van ons land. Nader onderzoek naar de Olympische kansen voor de regio is noodzakelijk, maar redenerend vanuit de sterke punten van de regio (natuur/recreatie) en voortbouwend op één van de strategische keuzes (recreatiesport), ziet het college mogelijkheden om *Sportregio Alkmaar* bijvoorbeeld in beeld te brengen voor de Olympische snelwandewedstrijd⁶. Onderdeel van een dergelijke ambitie is het ontwikkelen van een relevant track record. Dat zou bijvoorbeeld pleiten voor het op korte termijn organiseren van een snelwandelevaement, al dan niet in combinatie met de Wandelvierdaagse;
- Het college beseft dat zij een belangrijke faciliterende rol speelt waar het gaat om de voor evenementen benodigde accommodaties en voorzieningen. Dat geldt in sterke mate voor recreatiesport (fietspaden, wandelroutes, etcetera), maar zeker ook voor indooraccommodaties. In alle gevallen biedt regionale samenwerking kansen om middelen zo efficiënt mogelijk te besteden;
- De organisatie en financiering van evenementen vergt commitment van diverse partijen in

en rond de Alkmaarse sport. In vrijwel alle gevallen gaat het daarbij om een combinatie van eigen middelen van de organisatie, sponsoring (bedrijfsleven) en overheidsondersteuning in

de vorm van subsidies en/of garantstellingen. Waar het gaat om de betrokkenheid van de lokale overheid, is het zaak onderscheid te maken tussen verschillende gemeentelijke beleidsdoelstellingen en bijbehorende budgetten. Zo hebben evenementen met een topsport-, citymarketing- of recreatief karakter vooral raakvlakken met Economische Zaken en Citymarketing, terwijl het stimuleren van gehandicaptensport eerder vanuit sociaal oogpunt wordt gefinancierd. Het aanleggen en aanpassen van fietspaden hoort thuis bij openbare ruimte, en zelfs bij organisaties als Landschap Noord-Holland. Voor het bedrijfsleven biedt de

toekomst aantrekkelijke kansen. Met de ontwikkeling van *Sportregio Alkmaar* tot hét sportrecreatiegebied van Nederland en de bijbehorende groeiende interesse van sportconsumenten, ontstaan steeds meer mogelijkheden voor commerciële initiatieven.

Actiepunten:

- In samenwerking met alle betrokken partijen opstellen van een Alkmaarse sportevenementenkalender 2013-2016 (2012, hoge prioriteit).
- Opstellen van het subsidiekader voor sportevenementen. Eventueel maakt hiervan een keuze voor enkele 'nieuwe' talentensporten onderdeel uit, wat ook mogelijk is na de opstelling van het subsidiekader (najaar 2012).
- In overleg met andere gemeenten ontwikkelen van een regionale evenementenkalender (najaar 2012).
- Organiseren van interne afstemming tussen afdelingen sport, Economische Zaken, Citymarketing, Sociale Zaken met oog op integraal evenementenbeleid en de daarvoor benodigde acquisitie (voorjaar 2013).
- In lijn hiermee toewijzen van een jaarlijks evenementenbudget voor de periode 2013-2016 voor acquisitie en organisatie van sportevenementen (voorjaar 2013).
- Ontwikkelen toetsingskader voor maatschappelijke en economische impact van evenementen en beleggen toezicht op en ondersteuning van evenementorganisatoren (najaar 2013).
- Opzetten van een strategisch overleg evenementenacquisitie, inclusief opstellen targetlist en acquisitieplan (2014).

6. Ere wie ere toekomt: het idee kwam in eerste instantie van AZ-directeur Toon Gerbrands

Een moderne sportkantine

3.1.2 Accommodaties

Sportregio Alkmaar kent een breed aanbod aan sportaccommodaties. Daarbij gaat het niet alleen om sportvelden, sporthallen, zwembaden, wielervedbaan of ijsbaan, maar – met het belang van recreatiesport in het achterhoofd – zeker ook om wandelroutes en fietspaden.

In de visie van het college hebben sportaccommodaties twee belangrijke functies. De eerste is (vanzelfsprekend) de gebruiksfunctie: accommodaties bieden ruimte aan sportieve activiteiten. De tweede functie ligt op het vlak van communicatie. Sportaccommodaties zijn de visitekaartjes van de sport.

Wie door een Amerikaanse stad wandelt en op elke straathoek een honkbalveld tegenkomt, denkt al snel: 'iedereen honkbal hier overal'. Sportaccommodaties bepalen in sterke mate de aantrekkelijkheid van een sport. Vieze, afgeleefde kleedkamers doen de sportbeleving geen goed. Sterker nog, voor de moderne, veeleisende sportconsument vormen dergelijke aspecten een steeds groter afhaakrisico. Andersom gaat van oefenen in nieuwe en toegankelijke accommodaties met een hoogwaardige uitstraling een sterke aantrekkingskracht uit.

Vanuit de ambitieuze toekomstvisie van het college is rond dit thema een aantal richtinggevende gedachten geformuleerd, te weten:

- Het college wil de kwaliteit van de sportaccommodaties in Alkmaar verder verbeteren. De norm voor elke accommodatie moet 'tiptop' zijn.
De accommodatie moet compleet zijn, er aantrekkelijk uit zien en het onderhoud mag geen sluitpost zijn. De volgende stap is te komen tot excellente accommodaties, accommodaties die de verwachtingen van sportconsumenten overtreffen. Zoals bekend: de lat ligt hoog! Dat betekent dat het college een permanent programma voorziet voor het upgraden van sportaccommodaties. Zie ook de doelstellingen

in het Coalitieakkoord;

- Het college wil het aanbod van goede, laagdrempelige voorzieningen vergroten, bijvoorbeeld door in alle wijken op de openbare speelplekken kunstgrasveldjes aan te leggen. Het inruilen van seizoensgevoelige grasveldjes voor speelvriendelijke, multifunctionele kunstgrasveldjes vergroot het sport- en spelplezier van kinderen en vereist bovendien minder onderhoud. Ook het plaatsen van fitnessapparatuur in de openbare ruimte draagt bij aan de sportbeleving van de Alkmaarse bevolking;
- In de visie van het college is *Sportregio Alkmaar* in de toekomst een regio met veel en goede sportaccommodaties en -voorzieningen. Voor gemeenten ligt er een opgave om bij de fysieke inrichting steeds ruimte op te eisen voor ontwikkeling van sportfaciliteiten. De aanwezigheid en het gebruik van sportvoorzieningen heeft immers een enorme invloed op de leefbaarheid in woonkernen. Onderzoek wijst uit dat deze leefbaarheidsimpuls zich ook laat doorvertalen in economische termen, zoals bijvoorbeeld hogere vastgoedwaarden. Voor de gemeente Alkmaar biedt de ontwikkeling van de Westrand interessante mogelijkheden om de toegevoegde waarde van sport binnen een stedelijk ontwikkelingsproject tastbaar te maken. Hierbij kan toenadering worden gezocht tot marktpartijen, waaronder projectontwikkelaars;
- Binnen het accommodatiebeleid van de gemeente Alkmaar zal speciale aandacht zijn voor sportaccommodaties voor talentontwikkeling en het faciliteren van jeugd-WK's, EK's en NK's. Op talentniveau in topsport zijn de eisen die aan accommodaties worden gesteld vaak lager dan op topniveau. Denk in dit verband bijvoorbeeld aan het aantal toeschouwers en faciliteiten voor media;
- Het college wil op termijn komen tot een regionaal accommodatiebeleid. Op die manier kan optimale aansluiting worden gerealiseerd tussen vraag en aanbod. Voor het zover is, zal

de aandacht gericht zijn op onderlinge afstemming en samenwerking. Daarbij staat het gezamenlijke aanbod van sportrecreatieve voorzieningen hoog op de agenda. Juist met een innovatief aanbod op dit vlak, kan *Sportregio Alkmaar* zich onderscheiden van andere natuurgebieden;

- Een afzonderlijk aandachtspunt betreft de structurele toegankelijkheid van accommodaties, routes, horeca, enzovoort, voor bezoekers en sporters met beperkingen. Het college wil komen tot toegankelijkheid van de Alkmaarse sportaccommodaties. Voor maatregelen in dit kader zal een beroep worden gedaan op sociale- en zorggerelateerde budgetten.

Een algemene slotopmerking: het open houden van zwembad De Hout, de ontwikkelingen in de Westrand en het doel te komen tot intensievere afstemming en samenwerking met de regiogemeenten sluiten aan bij het Coalitieakkoord 2011-2014.

Actiepunten:

- Periodiek afstemmingsoverleg met andere betrokken gemeenten in *Sportregio Alkmaar* over (ontwikkeling van) routes en ook andere accommodaties en faciliteiten (2012, hoge prioriteit).
- Inventarisatie (scan) van bestaande accommodaties op verbetermogelijkheden, inclusief eventueel noodzakelijke aanpassingen met het oog op toegankelijkheid voor gehandicapten (2e helft van 2012).
- Inventarisatie van mogelijkheden voor het aanleggen van ca 10 playgrounds in woonwijken (voorjaar 2013).
- Inventarisatie van mogelijke kwaliteitsverhogende faciliteiten en voorzieningen langs wandel- en fiets routes (2013).
- Overleg met relevante in de regio Alkmaar actieve marktpartijen, waaronder bedrijfsleven, zorgverzekeraars, zorginstellingen, onderwijsinstellingen, woningcorporaties en ontwikkelaars over hun mogelijke rol bij het realiseren van de gemeentelijke visie (2014).
- Realisatie van accommodatiecapaciteit specifiek gericht op gebruik door jonge talenten (2014).

Een blik in de toekomst

Sport in de wijk

3.1.3 Onderwijs

Het college ziet *Sportregio Alkmaar* in de toekomst als één van de toplocaties van Nederland als het gaat om het ontwikkelen van jonge (sport)talenten. Die positie verkrijgt de regio door het aanbieden van een uniek aanbod aan sport-, onderwijs-, woon-, medische- en andersoortige voorzieningen speciaal toegesneden op de behoefte van jonge sporttalenten. De combinatie van sport en onderwijs neemt binnen dit aanbod een belangrijke positie in. Het college wil de komende jaren actief werken aan verdere versterking van deze relatie. Daarbij zijn meerdere invalshoeken te onderscheiden:

- Optimale afstemming van onderwijs- en sportactiviteiten voor jonge sporttalenten, zodat zij zichzelf optimaal kunnen voorbereiden op hun toekomstige topsportcarrière.
- Uitbreiding van het aanbod sportgerichte opleidingen, waardoor kennisontwikkeling en -verspreiding binnen de Alkmaarse sport worden bevorderd en het belang en de kwaliteit van de lokale sportsector toenemen.
- Uitbreiding van het sport- en beweegaanbod in het lokale onderwijs, waardoor de gezondheid en leerprestaties van leerlingen verbeteren.

Met het oog op deze ambities heeft het college een aantal richtinggevende gedachten geformuleerd, te weten:

- Voor een optimaal aanbod aan jonge sporttalenten is een zo breed en klantgericht mogelijk onderwijsaanbod gewenst. Hoe meer studiemogelijkheden er zijn en hoe meer onderwijsinstellingen speciale, flexibele leertrajecten aanbieden voor sporttalenten, hoe groter de kans dat een talent kiest om zijn opleiding in *Sportregio Alkmaar* te volgen. Op

beide vlakken zijn nog flinke stappen te zetten. Een goede stap is dat er in het kader van Alkmaar Kennisstad contact is met INHolland, onder andere over het opleidingsaanbod.

- Het toevoegen van enkele sportgerelateerde opleidingen zou een welkome aanvulling zijn. Op MBO-niveau kent Alkmaar binnen het ROC Horizon College een Sport & Bewegen opleiding. Op HBO-niveau ontbreekt echter een sportgerelateerde opleiding. INHolland heeft aangegeven, dat er binnen bestaande opleidingen gerelateerd aan leisure, differentiatie mogelijkheden bestaan die in Alkmaar kunnen worden aangeboden. Een andere uitbreiding kan bestaan uit een dependance van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (gymleraar of sportmanager) of de Johan Cruyff University (commerciële economie). Beide opleidingen zijn in Amsterdam ondergebracht binnen de Hogeschool van Amsterdam (HvA). De HvA kent ook de opleiding SMM (Sport Marketing & Management). Studenten uit de kop van Noord-Holland die geïnteresseerd zijn in deze sportopleidingen, moeten hiervoor veelal naar Amsterdam. Een dependance in Alkmaar is het onderzoeken waard.
- In het verlengde van de aanwezigheid van vervolgoopleidingen in sport op alle onderwijsniveaus, zou het goed zijn ook onderwijs voor topsporttalent op alle onderwijsniveaus te realiseren. Momenteel is er alleen onderwijs voor toptalent op het Willem Blaeu, voortgezet onderwijs. Onderwijs voor talent op MBO-, HBO- en Universitair niveau is een waardevolle toevoeging.
- Het college wil bestaande en toekomstige onderwijsinstellingen graag uitdagen om te

komen met vernieuwende lesvormen en huisvestingsconcepten voor sporttalenten, en zo bij te dragen aan een onderscheidend aanbod voor deze bijzondere doelgroep.

- Sportgerelateerde opleidingen hebben een positieve uitwerking op de professionaliteit van de lokale sport. Lokale sportorganisaties maken gebruik van gespecialiseerde stagiairs, waardoor ook deze talenten bijdragen aan de sportieve ontwikkeling van de *Sportregio Alkmaar*.
- Een ander belangrijk aandachtspunt, ook expliciet benoemd in het Coalitieakkoord 2011-2014, is het verruimen van het sportaanbod in het onderwijs. In het basisonderwijs is dat momenteel twee lesuren gymnastiek per week. Onderdeel van het Olympisch Plan 2028 is het verdubbelen van dit aanbod naar vier uur per week, of zelfs naar een uur per dag. Fitte kinderen leren beter en zitten beter in hun vel. Bovendien stimuleert sporten hun persoonlijke en sociale ontwikkeling, een sprekend voorbeeld van de grote maatschappelijke waarde van sport.
- Een interessante optie is de realisatie van dagelijkse beweging, zoals hierboven beschreven, in samenwerking met organisaties die naschoolse en buitenschoolse opvang aanbieden. Een andere interessante maatregel betreft het landelijke Vervangingsfonds⁷, dat de kosten draagt voor vervangers die scholen kunnen inzetten bij ziekte of afwezigheid van gymleerkrachten. Zo blijft lesuitval beperkt en het beweegaanbod op school gewaarborgd.

7. <http://www.vfpl.nl/vfpl/vervangingsfonds.asp>

Actiepunten:

- Inventarisatie van mogelijkheden tot uitbreiding van het HBOopleidingsaanbod op het gebied van sportgerelateerde opleidingen (2012).
- Inventariseren van de verschillende definities die sportbonden hanteren voor 'talenten' (2012).
- Het leggen van contacten tussen onderwijsinstellingen en verenigingen, met het oog op gezamenlijke proposities voor na- en buitenschoolse opvang. De uitdaging is deze lat voor samenwerking hoger te leggen dan de traditionele 'opvang'. Denk hierbij aan wekelijkse scholencompetities, sportproeflessen, sportief huiswerk, etcetera (2012).
- Introduceren van een Olympisch lespakket op alle Alkmaarse basisscholen (in schooljaar 2013-2014 (organiseren: voorjaar 2013).
- Uitwerken van een plan van aanpak voor de realisatie van meer en beter bewegingsonderwijs op basisscholen. Daarbij gaat het om de volgende drietrap: terugdringen van lesuitval (gymnastieklessen), verhoging aandeel lessen gegeven door vakleerkrachten en uitbreiding van het aantal lesuren.
- Hoewel de overheid hierbij geen formele rol heeft, kan zij nadrukkelijk aangeven welke ambitie zij heeft en daarnaast een rol spelen bij het ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak van deze uitdaging (2013).

3.1.4 Innovatie

Eerder in deze nota werd al gemeld dat sport en recreatie een (wereldwijde) groeiemarkt is. Dit, en het feit dat materialen en instrumenten een belangrijke rol spelen bij de sportbeleving, maakt dat nieuwe technologieën in toenemende mate toepassing vinden in de sportwereld.

Het college ziet in haar toekomstvisie een belangrijke rol weggelegd voor technologische innovaties bij het ontwikkelen van een aansprekend en onderscheidend sportaanbod in *Sportregio Alkmaar*. Het college wil partijen graag stimuleren om moderne technologie op innovatieve wijze in te zetten om de sportbeleving van consumenten te verbeteren.

Het college heeft op dit punt de wijsheid niet in pacht. Maar vanuit haar toekomstvisie heeft zij wel enkele ideeën over mogelijke innovaties en kansen binnen de regionale sportwereld, te weten:

- Het nader uitwerken van de relatie met Alkmaar Kennisstad, waarbinnen een budget van € 700.000,- is vrijgemaakt voor stimuleringsmaatregelen.
- Via applicaties voor smartphones kan relevante informatie beschikbaar worden gesteld aan voor *Sportregio Alkmaar* relevante doelgroepen. Zo hebben de inwoners van de sportregio via apps toegang tot uiteenlopende sportgerelateerde informatie zoals adressen, openingstijden en toegangsprijzen van accommodaties, aanvangstijden, statistieken en uitslagen van lokale wedstrijden, etcetera.
- Apps kunnen ook een rol spelen bij actieve sportbeleving. Er zijn apps die de sporter informatie geven over zijn lichaam (bijvoorbeeld hartslag) of over zijn omgeving (route). Vooral die laatste optie is interessant. Zeker voor recreatiesporters zou *Sportregio Alkmaar* een showcase moeten zijn van hoe apps de sportbeleving verbeteren door wandelaars te informeren over de wetenswaardigheden langs de route. Maar ook door erop te wijzen dat restaurant De Eenzame Fietser ('over twee kilometer aan uw linkerhand') een speciaal lunchmenu heeft. Ook alle mogelijke vormen van lokale dienstverlening (fietsenmaker, regenjas?) zijn overzichtelijk onder handbereik.
- Een andere kruisbestuiving tussen technologie en sport betreft innovatieve loyalsystemen. Deelnemers kunnen via (aantoonbare) sportprestaties punten sparen. Het aantal sportschoolbezoeken of afgelegde kilometers kan met een Card of een app worden geregistreerd en opgeslagen. Hoe meer u sport, hoe beter uw conditie en gezondheid. Een stimulans om dat te bereiken kan zijn het krijgen van korting of spaartegoed. Verenigingen kunnen via het scoren van 'doelpunten' sparen voor

aantrekkelijke prijzen. Individuele sporters kunnen zich verenigen in virtuele verenigingen en zo gezamenlijk sparen. Indien goed gepositioneerd zouden dergelijke concepten een bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de sportparticipatie van bepaalde doelgroepen.

- *Alkmaar* richt zich nadrukkelijk op de recreatiesporter. Geen sporter is echter zo lastig te bereiken als juist deze. Volledig anoniem sport hij of zij op tijdstippen en locaties naar eigen keuze. Het college ziet dit niet als een probleem maar als een kans. *Alkmaar* gaat zich als geen ander richten op het verleiden en binden van deze 'lastige' groep. Sociale media gaan daarbij een belangrijke rol spelen. Het college daagt ondernemers uit om met innovatieve communicatie-ideeën te komen en hun aanbod bekend te maken. Wordt in Alkmaar straks de eerste landelijke (virtuele) vereniging voor recreatiesporters opgericht?
- Ook op sportmedisch gebied ziet het college interessante ontwikkelingen. AZ ontvangt lof voor de wijze waarop het medische, fysiologische en sporttechnische kennis ontwikkelt en toepast voor van hun voetballers. De club heeft aangeboden om deze kennis met anderen in de regio te delen in het belang van talentontwikkeling. Met het oog op sport voor mensen met beperkingen mag kennis en ervaring van prothese-expert Frank Jol niet over het hoofd worden gezien. Het college ziet graag een bundeling ontstaan van de aanwezige sportmedische kennis en ervaring. Het spreekt voor zich dat ook op het medische vlak een nauwe relatie met Alkmaar Kennisstad dient te worden gelegd.

Actiepunten:

- In samenspraak met Stads promotie Alkmaar en VVV het thema sport (& technologie) positioneren als centraal thema in het city-marketingbeleid (2012);
- Ontwikkelen van één of meerdere (onderzoeks)projecten gericht op de mogelijke toepassingen van apps in het kader van de strategische focus in deze notitie (talentontwikkeling en recreatiesport). Dit bij voorkeur door of in samenwerking met het bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen. De projecten zouden moeten aansluiten bij de doelstellingen van Alkmaar Kennisstad en ook vanuit die middelen gefinancierd moeten worden (najaar 2012).
- Inrichten van een actief (sport)medisch platform zoals ook benoemd in het kader van Alkmaar Kennisstad (zomer 2013).
- Inventarisatie van de mogelijkheden van sportgerelateerde (en -stimulerende) loyalty systemen in de regio Alkmaar (najaar 2013).

3.1.5 Olympisch Plan

Het Olympisch Plan 2028 is de ambitie om met sport in de volle breedte een bijdrage te leveren aan het realiseren van een beter Nederland. De ambitie is om ons land op allerlei gebieden, zoals gezondheid, welzijn, sportiviteit, economie en ruimtelijke inrichting, flinke stappen te laten zetten. Men spreekt wel van 'Nederland op Olympisch niveau brengen'. Het zou prachtig zijn als dat traject eindigt met de organisatie van de Olympische- en Paralympische Spelen van 2028.

Het Olympisch Plan 2028 en de toegenomen aandacht voor de maatschappelijke kracht van sport, hebben ertoe geleid dat sport op nationaal én lokaal niveau aan belang heeft gewonnen. Diverse partijen buigen zich over de vraag hoe sport optimaal kan worden ingezet bij de aanpak van maatschappelijke uitdagingen als het tegengaan van obesitas, het versterken van sociale cohesie, het terugdringen van schooluitval, etcetera. Op meerdere plaatsen in deze nota maakt het college duidelijk dat ook in *Alkmaar* de maatschappelijke kracht van sport wordt erkend en benut.

Inmiddels wordt op verschillende niveaus ook nagedacht over de voorwaarden en kansen van een eventuele Nederlandse Olympische kandidatuur voor de Spelen van 2028. Diverse gemeenten claimen al een stukje van de toekomstige Olympische taart. De provincie Limburg wil het wielrennen en de triatlon, Den Haag wil het beachvolleybal en Apeldoorn het baanwielrennen.

Het college is van mening dat *Sportregio Alkmaar* een actieve rol moet spelen in de Olympische plannenmakerij. Zij heeft daarover een aantal richtinggevend gedachten geformuleerd, te weten:

- Het Olympisch Plan 2028 genereert bij veel partijen energie. Ook in *Sportregio Alkmaar* kan deze energie worden opgewekt door

toekomstige ambities onderdeel te laten uitmaken van de lokale Olympische ambities. Deze inspiratie- en ambitiesnota bevat vele vergezichten en ideeën die naadloos aansluiten bij de Olympische ambities van ons land.

- Het college zal zich op korte termijn een beeld moeten vormen van de bijdrage die (de regio) Alkmaar kan en wil leveren aan een eventuele nationale Olympische kandidatuur, en wat de kosten en baten daarvan zijn.
- Naast het ontwikkelen van haar eigen Olympische propositie dient Alkmaar afstemming en samenwerking te zoeken met de overige gemeenten in de regio. In de nationale strijd om de krenten uit de Olympische pap, doen zij er goed aan de krachten te bundelen en een regionale propositie te formuleren. Van enkele nabijgelegen gemeenten is al bekend welke ambities zij hebben. Hoorn mikt op het Olympisch open water zwemmen en Medemblik hoopt op Olympische zeilwedstrijden.
- Vooruitlopend op een eventueel (regionaal) onderzoek is in de discussies al één Olympisch onderdeel genoemd dat uitstekend lijkt te passen binnen de visie van het college: de Olympische snelwandelwedstrijd! Als hét sportrecreatiegebied van de Randstadmetropool beschikt *Sportregio Alkmaar* uiteraard over het ideale parcours voor een dergelijke wedstrijd. Bijkomend voordeel is dat bij wijze van spreken nog dit jaar kan worden begonnen met het aanleggen van het parcours. Daarmee kan bijvoorbeeld de jaarlijkse wandelvierdaagse al over het toekomstige parcours gaan. Zelfs wanneer de Spelen niet aan Nederland worden toegewezen, weet *Sportregio Alkmaar* op deze wijze ruimschoots te profiteren van de Olympische inspiratie.
- In de aanloop naar 2028 kunnen bovendien voor enkele sporten die bij de regio passen, uitstekende trainingsaccommodaties worden

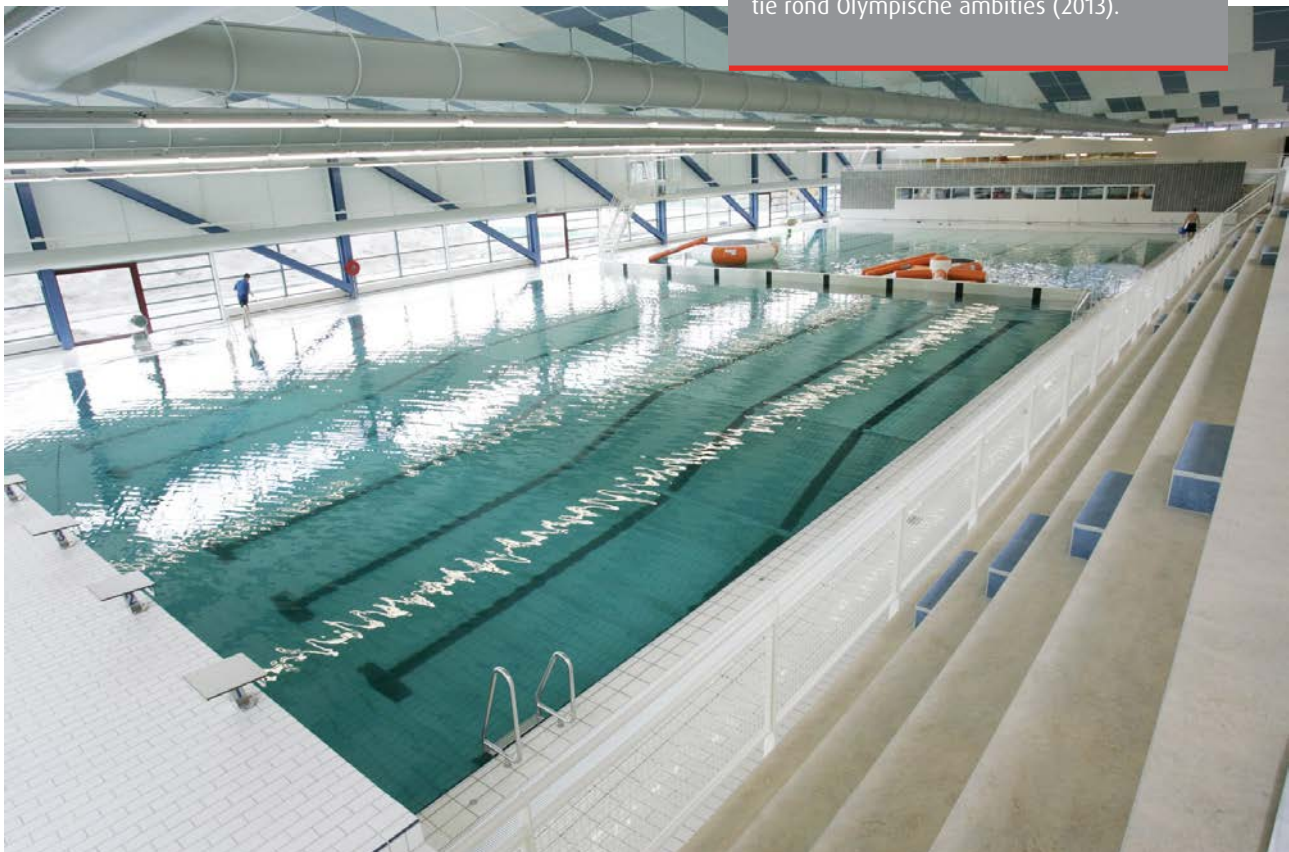

Een blik in de toekomst

gerealiseerd. In die accommodaties die voor de absolute top niet groot genoeg zijn, kunnen aansprekende (inter)nationale jeugdkampioenschappen en -wedstrijden plaatsvinden.

Actiepunten:

- Onderzoeken mogelijke Olympische propositie voor gemeente Alkmaar (zomer 2012).
- Toekennen werkbudget voor onderzoek, communicatie en realisatie (najaar 2012).
- Ontwikkelen gezamenlijke Olympische propositie voor *Sportregio Alkmaar* (2e helft 2012).
- Opzetten lobbytraject richting trekkers van nationale Olympische ambitie, in het bijzonder Amsterdam (2e helft 2012).
- Aanstellen projectleider Olympische ambities Alkmaar als initiator en coördinator van interne- en externe activiteiten en communicatie rond Olympische ambities (2013).

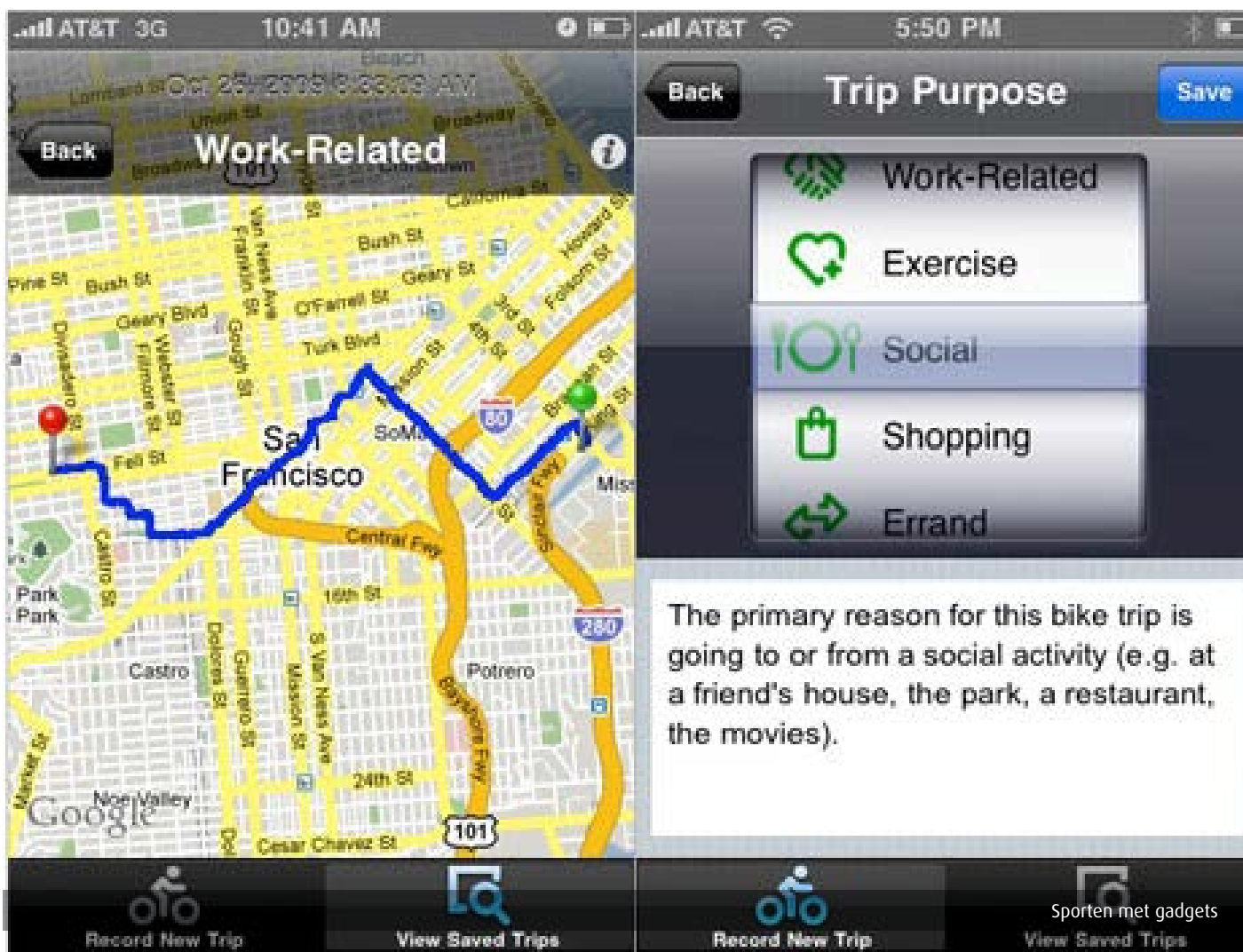
3.1.6 Economische impact

Het college geeft in haar toekomstvisie aan dat één van de grote uitdagingen bestaat uit het combineren van de kracht van sport met andere speerpunten. Op die manier ontstaat een zichzelf versterkend systeem. Een interessant thema in dit verband betreft de economische impact van sport. Van economische impact is sprake wanneer sport leidt tot additionele geldstromen. Dat is in de toekomstvisie van het college in ieder geval aan de orde bij de organisatie van sportevenementen en bij de recreatiesport. Als aanvulling op de inzet van sport bij citymarketing (Coalitie akkoord 2011-2014) heeft het college hierover enkele aanvullende gedachten, te weten:

- Sportevenementen, en zeker grootschalige, meerdaagse evenementen, kunnen een significante bestedingsimpuls genereren voor de lokale economie. In *Sportregio Alkmaar* is zelden sprake van echt grootschalige evenementen. Interessante geldstromen ontstaan vooral wanneer slimme combinaties worden gelegd tussen sportevenementen en de Alkmaarse binnenstad, waar sportgerelateerde bezoekers kunnen genieten van het horeca- en winkelaanbod en wellicht ook het culturele aanbod. In enige mate geldt dit ook voor de centra van overige gemeenten in de regio.
- Het is zaak om vooraf in beeld te krijgen welke economische effecten een evenement met zich meebrengt. Dat kan door middel van een impact-

analyse op hoofdlijnen. De verkregen inzichten kunnen als basis dienen voor gesprekken tussen evenementorganisatoren, de lokale overheid en de lokale middenstand over een wenselijke verdeling en uitruil van kosten en baten en mogelijke maatregelen gericht op effect maximalisatie;

- Bij recreatiesport begint de economische analyse ook met de komst van substantiële aantallen bezoekers. Een deel daarvan komt zelfs uit het buitenland, wat in de regel betekent dat er ook sprake is van meerdere maaltijden en overnachtingen, en dus bovengemiddelde bestedingen. Ook bij dit segment is de uitdaging de sportconsument zo goed mogelijk bedienen met een attractief meerdaags sport- en beweegaanbod. Het vergt een doordachte en integrale aanpak om de recreatiesporter voor, tijdens en na het sporten in contact te brengen met zinvolle bestedingsmogelijkheden. Voor de één is dat een kopje koffie, voor de ander wellicht een nieuwe racefiets.
- In het kader van het aantrekken van sportieve toeristen uit eigen land, en wellicht zelfs uit het buitenland, ziet het college graag partijen in gezamenlijkheid arrangementen ontwikkelen. Een middag uitwaaien aan het strand, de volgende ochtend fietsen naar Alkmaar (terwijl de bagage wordt overgebracht), aansluitend de mogelijkheid om in het hotel op te frissen, in de middag te winkelen en 's avonds uit eten

en/of naar het theater te gaan. Na de overnachting kan men met de OV-chipkaart (die voor een toerist natuurlijk op de card of smartphone kan worden geladen) terugreizen naar Bergen.

- Het initiatief voor het ontwikkelen van een aansprekend aanbod van producten en diensten ligt in eerste instantie bij de lokale ondernemers. In samenspraak met de organisatoren van evenementen, de lokale overheid en partijen als landschap Noord-Holland als ontwikkelaars en beheerders van openbare wandel- en fietsroutes, moet worden vastgesteld hoe het ideale aanbod kan worden vormgegeven en geprofileerd. Daarbij hoort bijvoorbeeld ook een uniforme bewegwijzering van routes en aanduiding van relevante producten en diensten. De betrokken partijen moeten gezamenlijk vaststellen hoe elke partij optimaal kan profiteren van de gemaakte afspraken. Kosten en baten moeten daarbij zo veel mogelijk op evenredige wijze worden verdeeld.
- Waar het gaat om de promotie van *Sportregio Alkmaar* als hét recreatiesportgebied van de Randstadmetropool dient samenwerking te worden gezocht met partijen als Stichting Promotie Alkmaar, de VVV en de Kamer van Koophandel.
- De economische impact van sport rechtvaardigt dat uitgaven en investeringen door de lokale overheden voor sportevenementen en recreatiesport eerder horen te komen uit budgetten voor stimulering van de lokale

Actiepunten:

■ Oprichting Overlegorgaan Recreatiesport na bijeenroepen van alle bij recreatiesport betrokken partijen (2e helft 2012).

■ In samenspraak met regiogemeenten vaststellen van regionale usp's en het formuleren van een uniform en aansprekend aanbod voor hét sportrecreatiegebied van de Randstadmetropool. Onderdeel van dit traject is het inventariseren van de usp's en communicatieactiviteiten van concurrerende (sport)recreatiegebieden in en rond Nederland én best practices wereldwijd. Hierbij kan een relatie worden gelegd met de eerder genoemde innovatieprojecten onder de vlag van Kennisregio Alkmaar (2013).

■ Samen met regiogemeenten ontwikkelen van een communicatiestrategie voor de regio, eventueel in samenwerking met een communicatiebureau. Hiermee sport en sportrecreatie ook steviger positioneren in het citymarketing beleid (najaar 2013).

■ Instellen stimuleringspremie (met oog voor de marge die partijen later moeten kunnen realiseren) om partijen te prikkelen tot het ontwikkelen van regionale arrangementen (najaar 2013).

economie en citymarketing dan uit de reguliere sportbudgetten.

3.1.7 Maatschappelijke impact

De laatste jaren is er, mede gevoed door het Olympisch Plan 2028, in toenemende mate aandacht voor de maatschappelijke betekenis van sport. Hieronder verstaat men in de regel de effecten die sport en sportbeoefening hebben op een aantal maatschappelijke thema's als gezondheid, sociale cohesie, arbeidsparticipatie, leefbaarheid etcetera. Enkele sportieve doelstellingen uit het Coalitieakkoord 2011-2014 houden verband met deze maatschappelijke thema's. Onderzoek wijst steeds nadrukkelijker uit, dat sport een uitermate effectief instrument is in de strijd tegen dergelijke maatschappelijke problemen.

Sport wordt dus steeds meer gezien en gewaardeerd als een instrument om niet- sportieve beleidsdoelstellingen te realiseren, bijvoorbeeld doelstellingen in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) of de aanstaande Wet Werken naar Vermogen (WWnV). Beide wetten zijn bedoeld om de zelfredzaamheid en participatie van burgers te bevorderen, zowel in het sociale leven als in een werkomgeving. Sport is bij uitstek geschikt om burgers te laten 'meedoen', of het nu gaat om sociale betrokkenheid of arbeidsreïntegratie. Miljoenen Nederlanders kunnen op of rond het sportveld een plekje vinden om mee te doen. Als sporter, toeschouwer, scheidsrechter, jurylid, terreinbeheerder, materiaalman, barvrouw, bestuurder of in enige andere hoedanigheid; vaak in de vorm van vrijwilliger.

De maatschappelijke waarde van sport uit zich ook in de persoonlijke ontwikkeling van burgers. Zo bevordert sport de leerprestaties van leerlingen en zijn sportende werknemers gezonder en daarmee productiever. Bovendien heeft sport een positieve gedragsinvloed. Sport kan bijdragen aan zelfvertrouwen, aan het omgaan met verlies, aan onderling respect en vertrouwen en zo ongewenst gedrag en criminaliteit tegengaan.

Vanuit het overheids- en financieringsperspectief gaat de meeste aandacht echter uit naar de eerder genoemde maatschappelijke effecten op het gebied van gezondheid, arbeid en sociale cohesie omdat

met deze onderwerpen ook aanzienlijke budgetten zijn gemoeid.

Vanuit haar toekomstvisie heeft het college over dit onderwerp enkele richtinggevende gedachten geformuleerd, te weten:

- De WMO kent negen zogenaamde prestatievelden. Vier van deze prestatievelden kunnen volgens het Verwey Jonker Instituut⁸ uitstekend een uitwerking krijgen in de sport. Deze prestatievelden zijn:
 - o leefbaarheid en sociale samenhang;
 - o preventieve ondersteuning jeugd;
 - o (mantelzorg en) vrijwilligers;
 - o participatie van en voorzieningen voor mensen met beperkingen, psychische- en psychosociale problemen.
- Met een afgewogen inzet van sport kunnen op deze vier prestatievelden uitstekende resultaten worden geboekt.
- Sterke en vitale sportverenigingen erkennen bovenstaande ontwikkeling en kiezen er voor een actieve maatschappelijke rol te vervullen. Zij willen nadrukkelijk meer zijn dan alleen een aanbieder van trainingen en wedstrijden, en richten zich op het vervullen van allerlei sociale taken. Vooral in de voetbal- en hockeywereld staan verenigingen op, die hun clubhuis transformeren tot tweede huiskamer en hun aanbod uitbreiden met naschoolse opvang, huiswerkbegeleiding en G-hockey. Enkelens besluiten daarnaast ook de frituur te verwijderen en stappen over op verantwoorde voeding en proberen ook op andere facetten maatschappelijk verantwoord bezig te zijn. In Alkmaar zijn op dit vlak ook al initiatieven gestart, zij het op ad hoc basis. Met een sterkere en enthousiasmerende rol van de gemeente lijkt een (nog) beter resultaat mogelijk.
- Een prachtig voorbeeld is het Rotterdamse project 'Dertig sportverenigingen maken Rotterdam sterker', waar gemeente en verenigingen afspraken maken over de inzet van verenigingen bij de aanpak van enkele lokale maatschappelijke problemen, zoals arbeidsreïntegratie, bewegen voor ouderen, sociale integratie en hangjongeren. Dit recent

gestarte project wordt de komende jaren intensief gemonitord om succesfactoren en leerpunten vast te stellen⁹.

- De benadering van sport als instrument heeft interessante consequenties voor de organisatie van de sport. Wie hockeyt uit liefde voor het spel, ziet zich gehouden aan voorgeschreven regels, speelveld en materiaal. Wie vooral hockeyt om fit te blijven maakt niet om traditionele spelregels en afmetingen. Die kan ook spelen op een driehoekig veld, en met een iets grotere bal.
- De nadruk op het maatschappelijk belang van sport stelt andere eisen aan het kader van verenigingen en het gymnastiekpersoneel op scholen. Om maximaal maatschappelijk rendement te realiseren, is kennis van spelregels en tactiek niet doorslaggevend. De trainer van de toekomst heeft veel meer pedagogische bagage nodig. Wat zijn de beste spelvormen om lenigheid te stimuleren? Hoe richt je een sportles zodanig in dat maximaal wordt gewerkt aan interculturele samenwerking? Of het opbouwen van zelfvertrouwen en het ontwikkelen van respect voor anderen? Dan is zomaar een partijtje spelen niet voldoende.
- Ook de financiering van sport verandert als gevolg van de instrumentele benadering. Als de sport bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen van programma's op het gebied van zorg, werk en participatie, is het niet meer dan billijk dat een deel van de voor deze programma's beoogde gelden beschikbaar komt voor de sport.
- Het college wil breedtesportverenigingen, maar ook commerciële sportorganisatie's en onderwijsinstellingen, prikkelen om de maatschappelijke impact van sport maximaal te benutten. Sportverenigingen die deze stap zetten, wil zij graag ondersteunen. Daarbij hecht het college er aan dat de vereniging beschikt

over een krachtig bestuur en adequaat kader. Het college wil werken aan sterke partnerships met en tussen sterke sportverenigingen. In dit kader ondersteunt zij clubs die deze positie hebben of wensen te verkrijgen bij de werving, selectie en training van bestuurders en kader.

- Het activeren van mensen in kwetsbare posities vergt speciale aandacht. Als zij tot sporten en bewegen kunnen worden aangezet, boekt de samenleving significante winst op sociaal terrein en op het gebied van gezondheid (overgewicht). In samenwerking met ziektekostenverzekeraars, fysiotherapeuten en huisartsen zijn specifieke beweegprogramma's te ontwikkelen voor bijvoorbeeld diabetici, mensen met overgewicht en hart- en vaatpatiënten. Het college heeft de indruk dat er in Alkmaar potentie is voor een dergelijk beweegoffensief gericht op deze specifieke groepen, want er zijn programma's in ontwikkeling en in uitvoering. Het 'nobesitas' initiatief van Holland Health is hier een voorbeeld van. Ook vanuit de eerstelijns zorg (huisarts, fysiotherapeut) zijn er initiatieven hiertoe, niet alleen voor obesepatiënten, maar ook voor COPD-patiënten en diabetici.

Ook de denksport levert een bijdrage in het activeren van mensen, met als voorbeeld het project Denken en Doen van de Nederlandse Bridgebond.

Actiepunten:

- Het leggen van contacten met talentvolle en ambitieuze verenigingen die aan de slag willen met hun maatschappelijke rol en het in samenspraak ontwikkelen (en daarna begeleiden) van deze maatschappelijke rollen. Wellicht bestaat hier de mogelijkheid om te komen tot een zogenaamde proeftuin (2e helft 2012);.
- Vormgeven van een coördinerende rol voor de gemeente bij het verbeteren van de kwaliteit van bestuurders en kader bij sportverenigingen (najaar 2012).
- Ontwikkelen van een visie op de wijze waarop sport een instrumentele rol kan spelen binnen de Wmo en de WWnV. Welke mogelijkheden biedt een lokaal integraal beweegoffensief (gezondheids- zorg, sport, sociaal-maatschappelijke opvang, jeugdupvang) gericht op mensen in kwetsbare posities? Feitelijk gaat het daarbij om een lokaal toegespitste en verdiepte variant van het NASB. Onderdeel van de visie is ook het formuleren van voorwaarden en kwaliteitseisen waaraan eventuele samenwerkingspartners (bijvoorbeeld sportaanbieders) moeten voldoen (2013).
- Organiseren prijsvraag voor meest innovatieve idee om sportparticipatie te bevorderen en maatschappelijke impact te maximaliseren (2013).

8. Zie onder meer: Verwey Jonker Instituut, *Sportieve kansen met de Wmo* (2011); *De maatschappelijke waarde van sport* (2011)

9. Zie Verwey Jonker Instituut/Sport2B, *De waarde van sport, Prognose van het maatschappelijk rendement van het programma 'Sportplus - 30 clubs helpen Rotterdam vooruit', Utrecht, 2011*

3.2 ORGANISATIE

In deze paragraaf staat de toekomstige organisatie van de Alkmaarse sport en het sportbeleid centraal. Het college is van mening dat de huidige organisatie van de Alkmaarse sport diffuus is en niet voldoende effectief om de doelstellingen uit deze sportnota te behalen. Beleid en uitvoering zijn vermengd, waardoor wederzijdse betrokkenheid toeneemt, maar verantwoordelijkheden en belangen vervagen. De verankering van vertegenwoordigende organisaties in het sportveld is tanende, waardoor een afstemming met en inspraak vanuit het sportveld niet vanzelfsprekend is. De gemeente staat aan de vooravond van een reorganisatie (onder de naam De Doorbraak) waarbij uitvoerende onderdelen (extern) worden uitgevlochten en regietaken bij de kern van de gemeente blijven. Tot de regietaken behoren de beleidsfunctie en de opdrachtgeversrol ten opzichte van (extern) verzelfstandigde onderdelen.

Het college presenteert in deze paragraaf een meer toekomstgerichte organisatie van de sport. Aan dit toekomstbeeld liggen enkele drijvende krachten ten grondslag. Allereerst de politieke afweging wat de overheid wel en niet zou moeten doen. Ook de politieke behoefte aan zakelijkheid en ondernemerschap speelt hierbij een rol, evenals de wens om te komen tot een intensievere regionale samenwerking. Een vierde element is de verbetering van de kwaliteit voor de eindgebruiker(s) door de vorming van een (herkenbaar) loket, en ten slotte

staan transparantie en heldere afbakening van taken en verantwoordelijkheden hoog in het vaandel.

Beleid en uitvoering

Ontwikkeling en coördinatie van het sportbeleid is en blijft een directe verantwoordelijkheid en taak van de gemeente. Wat betreft de uitvoering van het beleid wordt een business case voorbereid om te komen tot besluitvorming over mogelijke integratie van de huidige uitvoeringsorganisaties Sportbedrijf en Sportbureau, in een nieuw en te verzelfstandigen Huis van de Sport. Doel is een optimale afstemming tussen hardware (accommodaties) en software (mensen en programma's) te realiseren en tegelijk efficiencyvoordelen te incasseren. De besluitvorming maakt onderdeel uit van het gemeentelijke reorganisatieprogramma De Doorbraak.

Alkmaar zet in op verdergaande regionale samenwerking op sportgebied. Die ambitie kan ook worden verwezenlijkt bij de uitvoering van het sportbeleid. Een dergelijke ontwikkeling past uitstekend bij de regionale samenwerkingambitie en biedt bovendien aantrekkelijke schaal- en synergievoordelen. Zo kan regionaal accommodatiebeheer bijdragen aan een optimale benutting van de beschikbare capaciteit. Ook het regionaal uitrollen en afstemmen van programma's en verenigingsondersteuning bieden kansen op een effectievere en efficiëntere uitvoering.

Beleid en advies

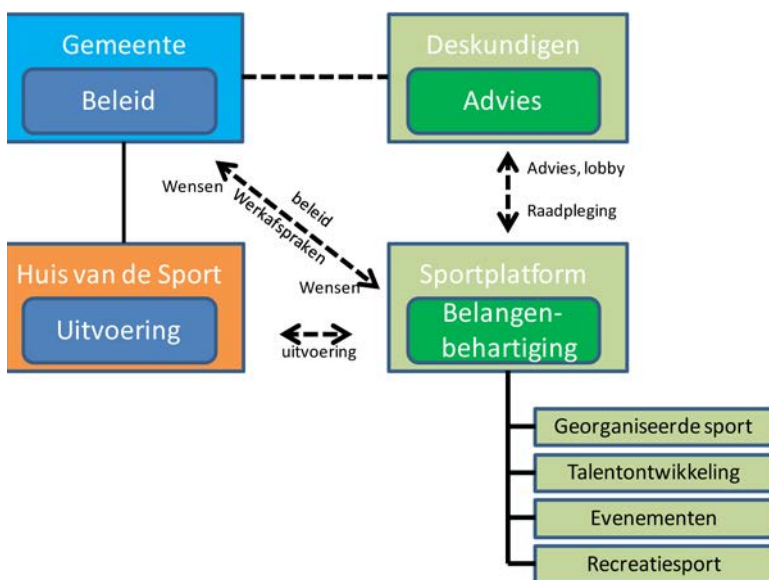
Ambtenaren en bestuurders baseren zich bij de ontwikkeling van het (sport)beleid mede op de kennis en inzichten van lokale en nationale sportexperts. Ook in de toekomst zal er behoefte zijn om regelmatig met dergelijke personen te klankborden over ontwikkelingen en eventuele interventies. Dit kan vooral op ad hoc basis worden georganiseerd. Afhankelijk van de onderwerpen zullen hiervoor relevante experts worden uitgenodigd.

In de toekomst zal ook, net als momenteel, periodiek afstemming worden gezocht met de lokale sport. Die afstemming zal thematisch worden georganiseerd. Dat wil zeggen dat rond enkele belangrijke beleidsthema's overleggroepen worden georganiseerd, waarin naast de gemeentelijke beleidsmakers en uitvoerders alle andere betrokken partijen uit het maatschappelijke middenveld zijn vertegenwoordigd. Zo zal er een 'Overleg Recreatiesport' in het leven worden geroepen, waarin vertegenwoordigers zullen plaatsnemen vanuit de betrokken verenigingen, maar ook natuurbeheerders en betrokken (sport- en horeca) ondernemers. Ook 'talentontwikkeling', 'evenementen' en 'georganiseerde sport' zijn thema's die waarschijnlijk een eigen overleg zullen kennen.

Het toekomstige model leidt tot meer transparantie in de relatie tussen gemeente en lokale sportorganisaties. Er is sprake van een scheiding tussen advies en belangenbehartiging. Zaken die in de huidige situatie, bijvoorbeeld in het geval van de Sportraad, door elkaar lopen. Bovendien leidt het model tot een betere representatie van de verschillende partijen binnen de Alkmaarse sportwereld aan de gemeentetafel. De huidige Sportraad kent immers een traditionele oriëntatie. Zij is feitelijk een vertegenwoordiger van de georganiseerde sport. Hoewel zij formeel de belangen van 'de sport in het algemeen' bepleit, blijkt zowel uit de bestuursportefeuilles als uit het overzicht van aangesloten partijen, dat in de praktijk relaties met bijvoorbeeld commerciële sportaanbieders en het onderwijs ontbreken. Ook met de individuele (recreatieve) sportwereld lijkt de Sportraad geen sterk contact te hebben, terwijl de toenemende individualisering van het sportgedrag juist leidt tot structurele daling van het aandeel sporters dat in verenigingsverband beweegt*. De toename zit bij de recreatiesport en bij de commerciële sportaanbieders, zoals sportscholen en klimhallen.

Mogelijk ontstaat in de toekomst een koepelorganisatie waarin alle bij de Alkmaarse sport betrokken partijen zich verenigen. Dit Sportplatform zou een tweede mogelijkheid zijn, naast de overlegorganen, om de belangen van het (volledige) Alkmaarse sportmiddenveld te behartigen.

Het Sportplatform en de overlegorganen zijn in eerste instantie georiënteerd op het Alkmaarse sportveld. Maar het model is in staat mee te groeien met de regionale samenwerkingsambitie door geleidelijk over te gaan van lokale naar regionale vertegenwoordigers. Het tempo waarin de stappen op weg naar dit eindbeeld worden doorlopen, is nog ongewis.

Actiepunten: (waarvan enkele verband houden met in het uitvoeringsprogramma De Doorbraak (bij het Coalitieakkoord 2011-2014) geformuleerde actiepunten):

- Inventarisatie status, wensen en gevoelens betrokken organisaties en "omgeving" (politieke afweging in het kader van de zero base begroting, regionale wensen) (2012).
- Uitwerken business case Huis van de Sport (2012).
- Oprichten Overlegorganen (2012).

* noot: De Alkmaarse Sportraad oriënteert zich thans op haar toekomstige rol en taken.

3.3 FINANCIËN

De ambities die het college in deze notitie over de toekomst van sport aan u voorlegt, zijn groot. Alkmaar wil zichzelf en de regio waarin zij ligt positioneren als het gebied van Nederland voor recreatiesport en talentontwikkeling. Dat betekent dat zij wil concurreren met gebieden als Limburg, de Veluwe, de Biesbos en de Friese meren. De regio Alkmaar wil dat doen met en door sport.

Het spreekt voor zich dat deze ambities financiële consequenties hebben. Om de ambitie en beleidskaders uit deze nota vorm te geven, voorziet het college een structurele investeringsimpuls in hardware (sportaccommodaties) en software (programma's en evenementen). Een aantal ambities is al bekend: renovatie en uitbreiding van De Meent en de realisatie van de Westrand. Daarnaast zullen op het moment dat daar sprake van is, opkomende investeringsbehoeften gefaseerd worden uitgewerkt tot concrete investeringsvoorstellen, die aan de raad worden voorgelegd.

In het coalitieakkoord 'Een nieuwe lente, een nieuw geluid!' is sport als prioriteit benoemd. Als financieel uitgangspunt zet de coalitie op het gebied van sport in op ontwikkeling naar een gemeentelijk budget dat in overeenstemming is met het niveau van vergelijkbare steden en steden die ook de ambitie hebben een sportstad te zijn. Ter uitvoering van deze afspraken is een herverdeling van financiële middelen ten gunste van de in het coalitieakkoord benoemde prioriteiten (grotere taartpunten) onderdeel van de door het college gehanteerde

zero base budget benadering. Aangezien sport nadrukkelijk tot deze prioriteiten behoort, zal dit een herverdeling van budgettaire middelen ten gunste van de prioriteit sport inhouden. Hiervoor zullen wij de raad voorstellen doen als onderdeel van de begrotingsbehandeling 2013.

In het algemeen is financiële versterking van de prioriteiten, waaronder sport, niet een zaak die van vandaag op morgen geheel is gerealiseerd. Naast verschuivingen en optimalisering binnen de begroting als geheel, kunnen de algemene financiële omstandigheden weer verbeteren. Ten aanzien van sport is verbreding van het financiële draagvlak (o.a. door het bedrijfsleven) ook een belangrijke ambitie van de nota.

Het positieve aan de ideeën die samenhangen met deze visie op sport, is dat zij inspiratie, vernieuwing en enthousiasme brengt en bovendien bijdraagt aan een beter Alkmaar. Het college streeft ernaar een fundament te leggen waarop Alkmaar en haar regio in de komende jaren stevig kan bouwen.

Dit fundament bestaat in eerste instantie uit het uitdragen van de ambities die wij in deze notitie aan u voorleggen. Tijdens de totstandkoming van deze notitie bleek al, dat bij andere gemeenten, (sport)verenigingen en ondernemers, maar ook bij welzijnsinstellingen en scholen, groot enthousiasme bestaat voor het centrale idee om de regio Alkmaar als een sportieve en aantrekkelijke regio in Nederland te positioneren.

Uit de acties en maatregelen die in deze notitie worden opgesomd, valt af te leiden dat er in de komende jaren gewerkt moet worden om ook werkelijk de sportieve en aantrekkelijke regio te realiseren die wij u in deze notitie voorspiegelen. Het vergt veel overleg, media-aandacht, overtuigingskracht en kennis om de partijen bij elkaar te brengen. Deze voorbereidingen krijgen gestalte in onderzoeken, inventarisaties en creatieve en innovatieve planontwikkelingen, natuurlijk allemaal binnen de ook nog uit te werken subsidie- en toetsingskaders.

Het spreekt voor zich dat bepaalde werkzaamheden door de gemeente Alkmaar worden verricht, en het spreekt net zo voor zich dat andere belanghebbenden (de gemeenten in de regio, verenigingen, bedrijfsleven, onderwijs) voor hun bijdrage moeten worden aangesproken. Afhankelijk van de onderwerpen waarover het dan gaat, worden afwegingen gemaakt of dat intern of extern kan worden belegd.

Voor de korte termijn betekent dit in 2012 en 2013 een extra inspanning zal worden geleverd op met name de thema's talentontwikkeling en recreatie-sport.

Een belangrijke taak wordt om de lokale- en regionale samenwerkingsstructuren te smeden, contacten te leggen en social media in de sport te introduceren. Hiermee is vooralsnog in 2012 ca. € 60.000 gemoeid en in 2013 ca. € 125.000

De budgetten en de onontkoombare fasering daarbij voor de komende jaren, zullen een uitvloeisel zijn van de inspanningen die in 2012 en 2013 worden geleverd en komen te zijner tijd als uitgewerkte en onderbouwde voorstellen tot u.

Eind 2013 wordt het actieprogramma voor 2014-2016 gepresenteerd

Dekking

In het Coalitie akkoord van Alkmaar heeft het college de ambitie uitgesproken sport een centrale positie in het gemeentelijk beleid te geven. Daaruit kan worden geconcludeerd dat bovengenoemde budgetverruiming niet uitsluitend gefinancierd hoeft te worden met nieuwe middelen, maar dat het streven juist is om deze groei vooral te realiseren vanuit bestaande gemeentelijke budgetten op andere beleidsterreinen. Door afgewogen samenwerking en afstemming van doelstellingen, maatregelen én middelen komen extra budgetten beschikbaar voor sport. Voorbeelden van mogelijke financiële herallocatie zijn bijvoorbeeld te vinden rond de WMO, de WWnV, Regionale samenwerking, Alkmaar Kennisregio en onderwijs. De aanpak van 'zero base budgetting' biedt interessante kansen om dergelijke samenwerkingsambities ook in financiële zin te realiseren.

Daarnaast zet het college in op een aantal maatregelen om de financierbaarheid van de sportambities te vergroten. Bijvoorbeeld het stimuleren en ontwikkelen van PPS-constructies. Of de ambitie om inkomsten uit 'sportgronden' (bij aanpassing van bestemmingsplan en alternatieve aanwending) deels ten goede te laten komen aan sport.

In deze tijd van bezuinigingen gaat veel aandacht uit naar samenwerking en optimalisering. Ook de ambities zoals geschetst in deze nota, hebben veel van deze kenmerken in zich. Toch realiseert het college zich dat de voorgestelde ontwikkeling van het sportbeleid niet zomaar is gerealiseerd. Zij heeft echter ook de overtuiging dat tegen de achtergrond van de huidige situatie de bereidheid en creativiteit in de regio bestaat om de sportieve ambities te realiseren.

BIJLAGE 1. BESTUDEERDE NOTA'S EN RAPPORTEN

- Gemeente Alkmaar, (2007). Structuurplan Overstad Alkmaar.
- Gemeente Alkmaar, (2007). Startnotitie Visie-ontwikkeling Alkmaar 2030.
- Gemeente Alkmaar, (2008). Startnotitie sporten in de wijk Overdie.
- Gemeente Alkmaar, (2009). Alkmaar Sportstad; beleidskader Sport 2009 e.v.
- Gemeente Alkmaar, (2010). Coalitieakkoord 2010-2014 van PvdA, D66, Groenlinks, VVD en CDA; Alkmaar beweegt.
- Gemeente Alkmaar, (2011). Coalitieakkoord 2011-2014 van OPA, VVD, CDA, SP en Trots op Nederland; Een nieuwe lente, een nieuw geluid
- Gemeente Alkmaar, (2010). Programmabegroting 2011; meerjarenraming 2012 t/m 2014.
- Gemeente Alkmaar, (2011). Demografisch overzicht; bevolking per 1-1-2011.
- Gemeente Alkmaar (2011). Factsheet bevolkingsprognose Alkmaar en omstreken, 2010-2030.
- Gemeente Alkmaar (2011). Stedenbouwkundig Programma van Eisen Westrand/ Sportcluster.
- Initiatiefgroep Westrand (2009). Masterplan Westrand Alkmaar.
- Promotie Alkmaar, (2011). Alkmaar Prachtstad; visie stichting promotie Alkmaar 2011-2015.
- Provincie Noord-Holland, (2010). Beleidsnotitie topsport 2010-2011; bouwen aan een topsportklimaat.
- Sportbureau Alkmaar, (2008). De sportvereniging in Alkmaar; de rol van de sportvereniging in de toekomst van de Alkmaarse sportcultuur.
- Sportbureau Alkmaar, (2009). Citymarketing via sport; topsport als onderdeel van het Stedelijk product: samen naar een Resultaat.
- Sportbureau Alkmaar, (2009). Topsport in Alkmaar sportstad; hoe topsport een rol kan spelen bij het profileren van Alkmaar als sportstad.
- Sportbureau Alkmaar, (2010). Normen en waarden binnen sportverenigingen in de gemeente Alkmaar.
- Gemeente Alkmaar, (2009). Raadsvoorstel Paviljoen 2030.
- Gemeente Alkmaar, (2010). Notulen werkgroep bijeenkomst Alkmaar sportstad.
- Gemeente Alkmaar, (2011). Regionale trainingscentra Alkmaar.

Benchmarkstudie:

- Centraal Bureau voor Statistiek, (2011). Bevolkingsopbouw per 1-1-2011.
- Gemeente Leeuwarden, (2009). Bevolkingsenquête 2009.
- Gemeente Den Bosch, (2008). Sportvisie 2008-2012.
- Gemeente Den Bosch, (2009). Onderzoek sportparticipatie.
- Gemeente Den Bosch, (2011). Begroting 2011.
- Gemeente Heerenveen, (2005). Sportbeleidsplan Heerenveen 2006-2009.
- Gemeente Heerenveen, (2011). Productenraming boek 2011.
- Gemeente Hengelo, (2004). Sportnota 'Ruimte voor sport en bewegen' 2004-2010.
- Gemeente Hengelo, (2008). Omnibus enquête 2008.
- Gemeente Hengelo, (2010). Jaarverslag 2010.
- Gemeente Hengelo, (2010). Subsidieprogramma sport en bewegen 2010-2014.

BIJLAGE 2. SPORTBELEID IN VIJF BENCHMARKGEMEENTEN

Het sportbeleid van Alkmaar is vergeleken met vijf andere gemeenten. Deze benchmarkgemeenten zijn geselecteerd op basis van hun inwonersaantal, hun centrumfunctie voor de regio en hun sportieve ambities. Naast de gemeente Alkmaar is op hoofdlijnen gekeken naar het sportbeleid van de gemeenten Heerenveen, Hengelo, Leeuwarden, 's-Hertogenbosch en Zwolle. Daarnaast zijn ook aanwezige sportvoorzieningen en sportevenementen die nationale bekendheid hebben, meegenomen in de benchmark. Op basis van deze informatie zijn de zes gemeenten ingedeeld in drie clusters.

In het eerste cluster zitten de gemeenten Heerenveen en 's-Hertogenbosch. Heerenveen is de kleinste gemeente uit de benchmark maar heeft ondanks een bescheiden sportbegroting meerdere sportorganisaties met landelijke uitstraling. Naast Thialf en SC Heerenveen heeft de gemeente rondom het Abe Lenstra Stadion een clustering van sporten gezondheidsbedrijven gerealiseerd evenals een CIOS, Centrum voor Topsport en Onderwijs, Innosportlab, bobsleestartbaan en de eerste indoorskeelerbaan van Europa. Deze faciliteiten zorgen ervoor dat Heerenveen goed scoort op thema's als talentontwikkeling, accommodaties, topsport en evenementen. Het sportbeleid van 's-Hertogenbosch kenmerkt zich door de brede aanpak die verder gaat dan het ondersteunen van sportverenigingen en onderhouden van accommodaties. Ook de inrichting van de openbare ruime en nieuwe sport(organisatie)vormen zijn een belangrijk deel van het sportbeleid. Daarnaast heeft 's-Hertogenbosch met FC Den Bosch, Indoor Brabant en Ordina Open een aantal sportorganisaties in huis met landelijke uitstraling.

Het tweede cluster heeft drie gemeenten die stevig in de middenmoot zitten. De gemeente Zwolle, Alkmaar en Leeuwarden hebben alle drie een sportbegroting van rond de 6 miljoen en een aantal sportorganisaties met nationale bekendheid. In de gemeente Zwolle heeft de nauwe samenwerking met ROC Landstede geresulteerd in de teams Landstede Basketbal en Landstede Volleybal die beide op het hoogste niveau in de competitie uitkomen. De gemeente Leeuwarden heeft Aris Basketbal, Cambuur Leeuwarden en de Elfstedentocht en de gemeente Alkmaar het AFAS Stadion, AZ en het Sportpaleis. Bovendien bestaat in Alkmaar relatief veel aandacht voor talentontwikkeling dankzij een aantal gerealiseerde of geplande Regionale Trainingscentra.

Voor het derde cluster blijft de gemeente Hengelo over. Deze gemeente heeft met de internationale

atletiekwedstrijd FBK-Games een belangrijk uithangbord in huis. Verder kent het sportbeleid een bescheiden budget dat vooral gericht is op de ondersteuning van verenigingen en het onderhouden van accommodaties. Er is weinig tot geen ruimte voor topsport, sportevenementen en talentontwikkeling. Voor de gemeente Alkmaar geldt dat ze er redelijk voor staat ten opzichte van de vijf benchmarkgemeenten. Wil men de verdere aansluiting houden met sportgemeenten Heerenveen, 's-Hertogenbosch en Zwolle dan moet er de komende jaren een schepje bovenop worden gedaan. Er liggen kansen door de ingeslagen weg van talentontwikkeling te verstevigen en een breed ingestoken sportbeleid te ontwikkelen. Met de ontwikkeling van de Westrand, de aanwezigheid van het AFAS stadion en het Sportpaleis heeft Alkmaar potentie om het sportieve imago in de toekomst verder te onderstrepen.

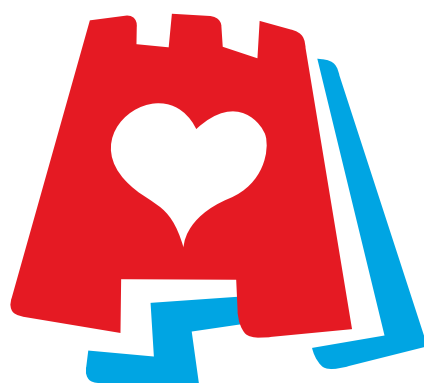
BIJLAGE 3. GESPREKSPARTNERS

Wim van de Ham	Bestuurslid Sportbureau
Teun van Etten	Sportservicebureau Langedijk
Lieke Danenberg	Stichting Promotie Alkmaar
Paul Bollen	Sportbureau Alkmaar
Henk Smit	Business club AZ
Toon Gerbrands	Directie AZ
Anjo Douma	Ondernemend Alkmaar
Gerard Timmers	Willem Blaeu College
Dirk Douma	Gemeente Alkmaar

BIJLAGE 4. GENODIGDEN MINICONFERENTIE

Henk Adriaanse	Sportclub Victory Plaza
Alex Beek	Omnivereniging Alcmara Victrix
Loek Berger	AFC'34
Iman Biesheuvel	AZ
Patricia Bleeker	Horizon College
George Boellaard	Funakoshi
Peter de Boer	Zwemvereniging DAW
Frans Bol	Alkmaar Guardians
Piet Bootsma	Alcmara Victrix
Marcel Bouw	Stichting Sportbureau Alkmaar
Jolijn den Bouwmeester	Provincie Noord-Holland
Liesbeth Bruins	Turnlust
Laura Bultsma	Gemeente Alkmaar
Petra Bijvoet	Gemeente Alkmaar: Kennisstad
Lieke Danenberg	Stichting Stads promotie Alkmaar
Anjo Douma	Ondernemend Alkmaar/csv Jong Holland
Sander Douma	Initiatiefgroep Westrand
Teun van Etten	Sport Servicepunt Langedijk
Anouska van Exel	Olympisch netwerk noord-holland
Bert Flinterman	Horizon College
Ingrid de Goede	Turnlust
Marloes Gosman	Sportservice Noord-Holland
Wim van der Ham	Stichting Sportbureau Alkmaar
Rudmer Heerema	Topsport talentenschool
Bert van Heesch	Gemeente Alkmaar
Ronald van der Horst	Toptennis Alkmaar
Alex de Jager	InHolland Alkmaar
Pieter Kalkdijk	Kamer van Koophandel
Karen Kaptein	Schermvereniging Hollandschermen
Ron Kauwen	KNVB district West 1
Rene Kesselaar	Rugby Academy
Tom van der Kolk	Sportschool Tom van der Kolk
Michel Kuiper	Alkmaarse Boys
Jan Kuiper	Landschap Noord-Holland
Henk Linschoten	Alvoco
Mariette van Mierlo	De Wering
Henk Mink	Rabobank
Jos de Moel	AMHC
Mariëlle Mol	Ronduit
Agnes Müller	Gemeente Alkmaar
Ruben Nijhuis	NeVoBo volleybal competitie
Pim van der Putten	Dynamic Fit
Herman van Ruitenbeek	Trampolinevereniging Triffis
Gijs Schot	Ondernemend Alkmaar
Ruud Slikker	SV Koedijk
Jorrit Smit	KNVB district West 1
Pierre Sponselee	Woonwaard
Rich Tiggeler	Creative Industry
Gerard Timmers	OSG Willem Blaeu
Jan Veenis	Baancommissie de Meent
Monique de Vries	Sportservice Noord-Holland
Michiel de Vries	Alkmaarse IJclub
Frank Willenborg	Holland Health
Rene Wit	Le Champion
Ton Wokke	Sportraad Alkmaar

	2012	2013-1	2013-2	2014 e.v.
Evenementen				
Alkmaarse sportevenementenkalender 2013-2016				
Subsidiekader sportevenementen				
Regionale sportevenementenkalender				
Interne afstemming integraal evenementenbeleid				
Bepalen en toewijzen budget voor acquisitie etc.				
Toetsingskader maatsch. en econ. impact bij evenementen				
Opzetten strategisch overleg evenementen acquisitie				
Accommodaties				
Afstemming (ontwikkeling) routes en aanverwante accomm.				
Inventarisatie bestaande accommodaties (incl. geh.sport)				
Inventarisatie mogelijkheden aanleg 10 play grounds				
Inventarisatie mogelijke kwaliteit verhogende accomm. langs routes				
Overleg stakeholders over bijdragen in realisatie gemeentelijke visie				
Realiseren accommodaties geschikt voor RTC gebruik				
Onderwijs				
Inventarisatie uitbreiding HBO aanbod sportgerelateerd				
Introductie Olympisch lespakket (bespreken met onderwijs in voorjaar 2013)				
Inventarisatie diverse bonden vwb talentdefinities				
Plan van aanpak verbetering beweginsonderwijs				
Initieren actie kinderopvang onderwijs-verenigingen				
Innovatie				
Sport centraal bij stadspromotie, VVV etc				
Inventarisatie toepassing mogelijke apps				
Inrichten actief sportmedisch platform				
Inventarisatie mogelijkheden loyalty systemen				
Olympisch Plan 2028				
Onderzoeken Olympische propositie regio Alkmaar				
Toekennen werkbudget onderzoek, ontwikkeling en lobby				
Ontwikkelen Olympische propositie regio Alkmaar				
Lobbytraject opzetten richting nationale en A'damse trekkers				
Aanstelling projectleider Olympische Ambities regio Alkmaar				
Economische impact				
Oprichting overlegorgaan recreatiesport (act.maatsch.middenveld)				
Inventarisatie concurrerende sport/recreatiegebieden, vanuit regioperspectief				
Selectie communicatie adviesbureau en ontwikkeling communicatie strategie				
Stimuleringspremie regionale arrangementen (act.maatsch.middenveld)				
Maatschappelijke impact				
Contact leggen met enkele verenigingen die soc.maatsch.rol willen oppakken				
Plan van aanpak werving, selectie en ondersteuning bestuurders				
Uitwerken rol van sport in Wmo en WWnV en criteria samenwerkingspartners				
Prijsvraag meest innovatieve sportparticipatie idee (act.maatsch.middenveld)				
Organisatie				
Inventarisatie wensen en gevoelens stakeholders				
Uitwerken business case ontwikkeling Huis voor de Sport				
Oprichten Overlegorganen				
Financien				
Besluitvorming budget eerste fase 2012-2013				
Inventariseren fasering budgetten 2013-2016 en verder				
Besluitvorming budgetten 2013-2016 en verder				

AlkmaarActief

gezond & fit

vormgeving: Grafisch Service Centrum gemeente Alkmaar

